

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NANDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

ellenzék a román néphez fordul a kormány ellen

Az egyesült ellenzék teljes vehemenciával indította meg a harcot a kormány ellen. Vasárnap a Dáciában nagyméretű gyűlés volt, amelyen az ellenzék vezetői fulmináns beszédben illusztrálták az ország mai siralmas helyzetét és a kormány retrográd működését. Jorga, Maniu, Icu és Michalache beszéltek és tárták ki az örvényt, amely felé a kormány az országot vezeti. Rámutattak mindarra, hogy a nép elkeseredettségére és kiemelték a kisebbségek indokolt és egyre terjedő gyűlöletességét.

Majd Jorga felolvasta az ellenzék megszöveget, amely lényegében ezeket mondja:

Három esztendeje annak, hogy egy önkényesen rákényszerített kormány kezében tartja a hatalmat és mosolyogva nézi a népi lárd művének szomorú eredményeit, melyek egyre erőteljesebben bontakoznak. A közigazgatás lelkiismeret és felelősség nélkül működik, az ország valutáját elkreditalták, a költségvetés hamis, a gazdasági élet kaotikus, az ország minden része párthívek kezében van. Tehetetlen diplomáciánk izolálta az országot, nemzetünk élegetetlenek, pedig csak testi jobbunkat várták az együttműködésre és közös munkára, az új területek nyugalomát megzavarták, különösen Besszarábiában, ahol bűnös brutalitásokkal idegenítik el a lakosság szívét. A forgalom dezorganizált, mezőgazdaságunk, termelésünk, kompromittált. Iparunk egy pártbankárokból álló tröszt prédája. Antidemokratikus adórendszer, tisztviselők és nyugdíjasok nyomorúsága s a féktelen fényűzés okozta erkölcsi nyomor mutatják a kormány munkájának eredményeit. Az egyesült ellenzék kéri az országot, kéri Románia népét, lássa be, hogy ez így tovább nem mehet s nyújtson segítő kezet ennek az uralomnak eltávolítására.

Foglalkozik még a manifesztum részletesen a földosztás körüli visszaélésekkel, rámutat a finális helyzet szomorú mélyvölgyében fekvő okaira, majd pedig így végződik:

Megköszönjük a lelkiismereteket, a nemzeti demokrácia zászlaja alatt! Akciónk csak akkor fog véget érni, amikor az ország újból szabad lesz s a király ismét elni fog azzal az alkotmányban biztosított joggal, hogy egyedül a nemzet érdekeinek megfelelően válassza ki Románia kormányát.

Megköszönjük a lelkiismereteket, a nemzeti demokrácia zászlaja alatt! Akciónk csak akkor fog véget érni, amikor az ország újból szabad lesz s a király ismét elni fog azzal az alkotmányban biztosított joggal, hogy egyedül a nemzet érdekeinek megfelelően válassza ki Románia kormányát.

Harcolni fognak az ellenzéki pártok az iskolajavaslat ellen

Lupas dr román nemzeti párti képviselő nyilatkozik a „Nagyvárad”-nak

A bukaresti kamarában lejátszódott, mondhatni szokatlan botrányt (amelyről a napunk más helyén számolunk be), a bukaresti lapok, természetesen, csakis az ellenzéki, a vég kezdetének mondják vezércikkükben és már meg is húzzák a lezárást. A Bratianu-kormány felett, az ellenzéki erők koncentrációja valóban közelebb vitte az országot a kormányválság zúszáshoz, azonban a kormányválság nem az ellenzéken, hanem kissé a kormányon is, helyesebben: Bratianuék hatalmi csoportján áll, tehát prognózist adni igen ártatlan és kockázatos dolog volna. Tény az, hogy az ellenzék a maga szempontjából igen optimistikusan ítéli meg a helyzetet. Erre vall a román nemzeti párt egyik vezető tagjának: Lupas Ioan dr. az a nyilatkozata, amelyet tegnap a „Nagyvárad” munkatársa részére adott.

Lupas dr, aki átutazóban volt Váradon, az újságírónak arra a kérdésre: milyen benyomást tett a kormányra az ellenzéki pártok egyesülése? — a következőket válaszolta:

— A fúzió igen rossz benyomást tett Bratianu-kormányra és pártjára. Ennek bizonyítékául elég felhoznom azt, hogy Bratianu miniszterelnök rögtön összehívta tanácskozássra a többségi pártot, hogy a polgári bátoraság injekcióját beadja képviselőinek.

Már pedig ilyesmit csakis nagyon kritikus pillanatokban tesz meg Bratianu. Noha kiemelte, hogy semmi sem veszi az ellenzéki pártokat, mégis a tanácskozáson elmondott egész beszédéből kiderül, hogy nagyon fél tőlük.

Munkatársunk megkérdezte:

— Lehetséges várni, hogy az ellenzéki koncentráció kormányváltást idéz elő? Lupas dr képviselő így válaszolt:

— Feltétlenül! Csak az a kérdés, hogy mikor. Összel, avagy jövő tavasszal.

— Képviselő ur mégis miképpen gondolja: ősszel, vagy jövő tavasszal lesz-e kormányváltás?

— Szerintem még az idén, — ősszel. Hiszen legutóbb a parlament néhány ülésén a többségi párt képviselői olyan csekély számban jelentek meg, hogy az ellenzéki pártok már akkor meg tudták volna bizonyítani a kormányt, ha az elnök szavazást rendelt volna el.

— Milyen eszközökkel, milyen uton igyekszik majd az ellenzék megbuktatni a kormányt? — kérdeztük.

— Parlamenten és parlamenten kívüli uton és eszközökkel. A parlamenten kívüli csata már megkezdődött a bukaresti Dacia nagytermében ma megtartott nagygyűléssel. A parlamentben pedig éppen olyan energikus, mondhatnám elkeseredett akciót fogunk folytatni, mint annak idején az alkotmányjavaslat ellen. Reméljük, persze, hogy ez alkalommal több eredményt fogunk elérni, mint akkor...

— Ferdinánd király felfogását ismeri-e az ellenzék?

— Erre csak annyit tudok válaszolni, hogy a király állapota szerencsére gyorsan javul. Nemsokára Franciaországba utazik és — magától értetődően — azt kívánja, hogy távolléte alatt nyugalom legyen. Míg tehát a király oda lesz, addig nem lehet kormányváltás.

— Milyen lesz az egyesült ellenzék magatartása a kisebbségekkel szemben?

— A lehető leglojálisabb, mert hiszen az egész ellenzék elítéli a liberálisok magatartását, amely megromította a viszonyt a román nép és a kisebbségi polgárok között.

— Van-e már az ellenzéknek összeköttetése a Magyar Párttal?

— Ezt nem tudom. Ben is a Magyar Párt most, úgy értesülök, passzívitásában van.

— Mit tart képviselő ur az Anghelescu-féle iskolatörvényjavaslatról?

— Pártom harcolni fog e javaslat ellen, mert hiszen végzetes tévedés évszázados tradícióju felekezeti iskolákat magániskolákba degradálni, egy kalap alá vonni a regábeli magániskolákkal, amelyek bizony, sokszor spekulációs célt szolgálnak.

Végül megkérdeztük a képviselő urat: végzett-e valami politikai missziót Nagyváradon?

— Semmiféle, — hangzott a válasz. Csak kiszálltam itt, hogy lássam a Gojdu-féle végrendelet eredetijét. Ez az egész.

Herriot újra Lyon polgármestere

Lyonból jelentik: Herriot-t Lyon város ismét polgármesterévé választotta meg.

Mint ismeretes Herriot mielőtt kormányelnök lett volna, Lyon város polgármestere volt. Annak a vidéki városnak volt első polgára, amelyről a magyar középiskolai tankönyvekben az áll, hogy selyemgyártásáról és kereskedelméről nevezetes. Herriot nem annak a Lyonnak volt mielőtt miniszterelnök lett volna első ízben sem polgármestere, amelyik selyemben jár. A helyi törvényhatóság élén azt a Lyont képviselte, amelyik Lyonban munkásszorgalommal feldolgozza és a világ minden tája felé elkövetíti Lyonból a selymet. Radikális szocialista volt ez a Herriot s pártja a francia politikai életben azt a rózsaszín színárnyalatot képviseli, amelyet a polgári demokrácia progresszivitása és a marxizmus tanok gyakorlati lehetősége ad össze. A Poincaré felváltó Herriot-tól sokat várt a világ és talán nem is az ő hibája, hogy Európa pillanatnyi megnyugtatásánál nem tudott hozni egyebet. Azt a keveset, amit alkotnia sikerült, jó szándékból tette s lehet, hogy éppen ez a jószándék-tevékenység térítette el a figyelmét attól az aknamunkától, mely a frank ellen folyt.

Herriot egyelőre eltávozott az országos francia politika éléről s a lyoni választás nem valószínű, hogy nem akar egyebet, csupán azt demonstrálni, hogy a nagy politika mesterkedései felé Herriot oreájával tekint az a dolgozó vidék, mely semmi mást nem kíván, csak csöndes háborítatlan munkát és háborútlan, békés jóvendőt.

Fölemelik Hindenburg fizetését

Berlin, május 18. A birodalmi gyűlés főbizottsága elfogadta Klöckner centrum-párti képviselőnek, az ismert nagyipárosnak javaslatát, amely szerint a birodalmi elnök évi fizetését hatvan ezer aranymárkára, a reprezentációs költségeit pedig ötvennégyezer márkáról százhuszezer márkára emelik fel. A szocialisták tartózkodtak a szavazástól, a kommunisták a javaslat ellen szavaztak.

A szociáldemokrata képviselők kijelentették, hogy még nem volt idejük állást foglalni a kérdésben és ezért nem szavazhattak le.

Hindenburg nyilatkozatai, amelyeket hivatalbalépésével kapcsolatban tett, a jobboldali radikálisok körében komoly elégedetlenséget váltottak ki.

A horogkeresztesek egyik ismert vezére, Rewentlow gróf, a Reichswartban a következőket írja:

„Nem lehet letagadni, hogy Németország széles körei az új birodalmi elnöktől kifejezetten jobboldali politikát vártak és csalódnok kellett.”

Az idegen munkások és alkalmazottak állami ellenőrzése

A munkügyi miniszteriumban a belügyi, valamint az ipar és kereskedelemügyi miniszteriummal egyetértőleg elhatározta, hogy június első napjaiban általános revízió alá veszi — mint azt már megírtuk — az összes tartózkodási engedélyeket, mely engedélyek alapján a romániai kereskedelmi és iparvállalatok külföldi állampolgárságu tisztviselőket és munkásokat alkalmaztak. Az idegen állampolgárságu tisztviselőket és munkásokat alkalmazó vállalatok kötelesek ez év május 30-ig külföldi alkalmazottak utíveleit és tartózkodási engedélyét a vármegyék székhelyén működő állambiztonsági hivatalnál letétbe helyezni. A letétbehelyezéssel egyidejűleg kérvényt kell beadni, amelyben a következőket kell feltüntetni:

1. Romániában tartózkodott-e az illető alkalmazott 1916 előtt?
2. Teljesített-e katonai szolgálatot Romániában?
3. Nem román nő-e a külföldi alkalmazott felesége?
4. Van-e ingatlana Romániában?
5. Nem kérte-e a román állampolgárságot és rendelkezik-e az igazságügyi miniszter által kiállított igazolvánnyal?

6. Van-e esetleg tőkeérdekeltége valamely vállalatnál?

7. Nem valamely külföldi kereskedelmi vagy iparvállalatot képvisel-e Romániában?

Az 5 első kérdésre csak a hatóságok által kiállított hivatalos okmányt fogadják el hiteles válaszul.

Az állambiztonsági hivatal szervei az összegyűjtött utívelet, engedélyeket és okmányokat június 5-én átadják a munkügyi felügyelőségeknek és június 10-én megkezdik a revízió munkálatait.

Gabonaszák, vizmentes ponyva, kenderfőrnél
Spitzer zsák kereskedőnél, N. Jorga (Zöldfa)-

Olcsó árak

Gummi kabát prima gummizással . . . L. 90
Gummi kabát elsőrangú duble anyagból L. 100

Haas Lipót

Linóleum gyári raktárában
Oradea-Mare, Bulev. Regele Ferdinand (Rákóczi)-utca
Lerakalok • Cluj, Strada Universitatii No. 1.
Timisoara, Bu. ev. Regele Ferdinand

Háló, ebédlő és konyha **BUTOROK** megékeztetve

és legelőnyösebben beszerezhető

Wallerstein Ferenc utóda,

DANIBERG és WALDNER

butoráruházában

Str. Nicolae Iorga (Zöldfa)-utca 21. szám

Ertesítjük a t. vevőközönségünket, hogy drogeriánkat a Weiszlovich házból a Széchenyi épületbe helyezzük át, ahol f. hó 20-án megnyitjuk.

Megnyitáskor az összes árak mélyen leszállítjuk.

D. Stuparnu és E. Ledain tulajdonosok.

Üzlet áthelyezés

Van szerencsém értesíteni, hogy kézműves üzletemet Str. Avram Iancu 5 alól Avram Iancu (volt Kossuth-utca) 2 alá helyeztem át, hol a legújabb nyári újdonságok legolcsóbb árban lesznek árusítva.

Witráel Vilmos

ATLANTIC NYÁRI MOZI

9 1/4 órákor

APOLLÓ MOZGÓ

5, 7 és 9 órákor

Sláger!

Ma, kedden először

Sláger!

Hogyan lesz a leányból asszony

Szalón vigjáték 6 felvonásban.

A főszerepben: **Collen Moore**, az amerikaiak legújabb mozicsillaga.

A legbájosabb, legkedvesebb mozistar. — A legérdekesebb téma. —

Világiskert aratott film.

Ezt megelőzi egy kitűnő 2 felvonásos burleszk.

Dr Stokker József temetésén résztvett a város egész társadalma

Temetni tud Nagyvárad, mert mindig van kit temetni. Dr Stokker József vasárnapi temetése egy elszűdött kort varázsolta a jelenlétbe, a régi Nagyváradot, amelynek minden rétege megjelent a temetésen. Ott voltak a főpapság és a papság képviselői, ügyvédek, orvosok, tisztviselők és főtisztviselők, közjegyző, cserkész, iparos, kispolgár, nyugdíjas, idősebb urak és kisemberek, uriaszonyok, anyók s öreg anyók, akiknek ruhája a nyolcvanas évek divatjára emlékeztetett. De megjelent a koporsónál a román impérium igen sok vezető tagja is. A megjelenetek sokaságából ez a névsor mutatja, hogy a nagyváradi társadalom gyászolta az elhunyt közéleti férfit.

Dr Lányi József püspök, Mayer Antal püspöki helynök, Gresinszky Antal kanonok, dr Brösztel Lajos, dr Molnár József c. kanonok, dr Kecskeméti Lipót főrabbi, dr Lestyán Endre plébános, Materny Imre lelkész, dr Károly Irén, dr Leéb Bertalan, dr Bertran Bruno premontrai kanonok, Csernák Béla, Follmann Géza, dr Cziffra Kálmán ny. főispán, Heilinger József, dr Bolchis Viktor, dr Halász Ákos, Bucico Coriolan dr polgármester, dr Ardelean Jusztin volt prefektus, dr Mangra Demeter főügyész, Catana rendőrprefektus, dr Oláh Béla, dr Pallady Leontin, dr Mihály Lajos, dr Soós István, Karácsonyi István volt tanfelügyelő, dr Thury Kálmán dr Leányi Zsigmond, Kakas István, Darabont Endre, Horváth Árpád, dr Szenes Ferenc, Wertheimstein Viktor, Szemere Miklós bankigazgatók, Hegedüs Nándor, Somogyi Géza, Papp Dezső, dr Kazay Kálmán, Sünger Bertalan, Popper József, dr Bartha Béla, Géher Antal, Beszedis Antal dr, dr Popa Theodor, dr Steiner Frigyes, dr Pop Romulusz, dr Prodan Teodor, Biró Márk, dr Adorján Emil, dr Gyöngyösi István főügyész, dr Adorján Armin, dr Aliquander Kálmán bíró, Bardos Imre dr, dr Perczel Adolf, Lőrinc Sándor dr, Kazik István, Rósskopf Béla dr, Kószeghy József, dr Zoltán Károly, Olasz Béla dr, Morvay Zsigmond dr, Kelemen Kálmán, Gerő Armin ny. főispán, Reismann Mór, Kocsán János, Papolczy Ferenc dr Imrik Gusztáv, Popity János dr, Réz Bertalan, a hegycsúszs küldöttsége és még igen sokan. Szülőfaluja Tarján község küldöttsége. A koszorúk kocsikat töltöttek meg s látni lehetett nagy szeretettel készített virágkoszorúkat a szalagokon kézzel írt jellel: Hálaszeretettel — Igaz részvétellel.

A temetési szertartást dr Imrik S. Zoltán kanonok végezte, utána Laszeczik Ernő tanár vezetésével az énekkar énekelt el „Miért oly borús, oly néma e sereg” gyászdalt. Kocsán János volt táblabíró állott ezután a koporsó elé s a nagyváradi társadalom gyászának adott hangot a következő emelkedett hangú beszéddel:

Tisztelt gyászoló közönség!

Várad népe lehorgasztott fejjel jár, ismét temet valakit, aki a miénk volt, testvérünk volt és szívéhez nőtt ami emberöltőnk Nagyváradjának. Sajgó fájdalommal, könnyektől fátyolos szemekkel ismét koporsó mellé állunk sorfalat s riadtan nézünk magunk körül:

— Vannak-e még arcok, melyektől megszoktuk, hogy ismerősen mosolyogva nézzenek vissza reánk?

— Maradtak-e még itt az utolsó fél évszázad keménykötésű, dereslejtű és acéljellelű harcosai?

— És felvelődik lelkünk legbelső zugában a szorongató kérdés:

— A csontkezü rém, mely nem válogat, nem kímél és nem kegyelmez, vaj' mennyi időt szánt

nekünk, hogy végrehojssa rajtunk is az örök jövénnyt, mely minket megmaradt keveseket is örök nyugalomra parancsol, mint minden előttünk voltakat és utánunk jövőndöket, hogy a régi város képe letűnjön az idő folyamán, új lépjen helyébe új hitekkel, új harcosokkal; más emlékekkel, más vívódásokkal.

Dr Stokker József, kedves jó barátunk, te mindig igaz ember, aki lehuny szemeiddel már mindeneket látsz, láss minket is igazán ez órában, mikor elcsukló szóval végbucst veszünk tőled. És lásd, hogy a könnyek, melyekkel téged siratunk, a magunk siratása is, a most élő nemzedéké, mely már elmenőben van, hogy helyet adjon az újnak.

Mert úgy van az, hogy nemzedékek jönnek, nemzedékek mennek. És ha van vigasztalás, az egyetlen az: hogy minden nemzedék kitermeli legjobbjait, kik önzetlenül, szent hittel küldetésükben a sorok élére állanak és a maguk feláldozásával is utat vágnak a jövőnek, követendő példa gyanánt magukat és életüket állítván a következő nemzedék elé.

Az élet körforgásának teljessége nem csak az, hogy új időket hoz új emberekkel, hanem az is, hogy ezt a gépies munkát tartalommal tölti meg annak a kapcsolatnak révén, mely régi és új embereket egymástól távol eső korokat is a gondolat nemességével s a példaadás tisztaságával fűz össze.

A legfenköltébb gondolat sem szerzhet híveket, ha nincsenek apostolai, akik azt hirdessék. Nemes példaadás nélkül nincsenek olyan követők, akik elődeikhez hasonlóak, még azoknál is jobbakká akarnak lenni.

Ily gondolatok és ily érzések között, ha a fájdalom levertségével is, de lelkünk emelkedettségével is, e gyászos órákon, mi, akik ismertünk fiatal éveidtől kezdve, néha legyvertséddel, néha ellenfeleddel, de mindig tisztelt barátiddal voltunk a közélet porondjain, mi, akik láttuk a tárgyalóteremben fanatikus hittel küzdeni azért, amit igazságnak hittél és láttunk a közgyűlési teremben és másutt férfiassal elszántsággal sikra szállni azért, amit meggyőződésnek vallottál, hadd mondjuk el még egyszer azoknak, akik még itt vannak és azoknak, akik utánunk jönnek, hogy a becsületes kötelezettség teljesítésnek mintaképe voltál, akit követnünk és követniök kell. Hadd mondjuk el, hogy volt íretilen hited eszméid igazságában s azoktól nem tántorodtál el sem földi kincsek kedvéért, sem — elkeseredésből — akkor, mikor hited beteljesedett s küzdemeid számszorosra kiterjedt jutalmát méltatlanok elvitták tőled. És emlékeztessük az utánunk jövőket a férfi emlékezetnek tiszteltetésben tartására, aki míg élt, a vir „Integer vitae scelerisque purus” horatiusi példaképe volt, semper idem, mindig ugyanaz: nemes jószándéku, igaz életű, becsületes férfi, kinek élete regyogó példaadás az utána következőknek.

Várad népe, barátait, elmúlt közéleti harcaiban legyvertséddel és ellenfeleddel, Nagyvárad egész magyar társadalma rád emlékezve, ha arcan még peregnék is a könnyek, méltósággal emeli fel vi-

harvert fejét s lelkéből szakított szavakkal vest tölde örök búcsut.

Stokker József, mi igaz barátunk, mi magyar testvérünk, legyen nyugalmad csendes, Isten veled!

A megható beszéd után a koporsót dr Morvay Zsigmond, Papp Dezső, dr Cziffra Kálmán, dr Olasz Béla felemelték s a gyászkocsira vitték. Rengeg nép kísérte a halottat a főútvonalon a Rulikovszky-úti temetőbe, ahol dr Popity János a Kath. Népszövetség nevében búcsúzott el a felejthetetlen halottól.

Dr Popity János többek között a következőket mondta:

Mindnyájunk bizalmából vezérünkkel lettél a Kath. Népszövetség nagyváradi tagozata élén, mint annak világi elnöke, hogy a tömeges megtevédes és szomorú lelkiállás idejében a rohamos zűllés közepett bátor hitvalló szavaddal belejajdulj a nyüzsgő tömkelegbe, úgy hívtad — vissza az egyház küszöbéhez, a megdönthetetlen kőszál erősségének őtalan alá a céltalanul messze ledöktet és sereggé táborba gyűjtve a kath. társadalom minden arravaló fiát, vezettél bennünket bölcsen acélos elszántsággal, mennyire nem szégyen, mennyire dicső és magasztos, a férfi életet betöltő feladat katolikusoknak lenni.

De nem riadtál el apró hétköznapi gondjainak és igényeinknek is sáfárává lenni, bölcs tanácsaiddal, okos eligazításaidal, példás buzgalommal ott voltál mellettünk a Népszövetségi „Hangya” szövetkezet elnöki székében és mint nem utolsósorban a Népszövetségi Hírelintézet alapítói sorában.

Azán nem voltál-e mindenha készséges, odaadó, hűség munkása egyéb társadalmi, kulturális és jótékonyági mozgalmainknak így megalkulása óta a Kath. Kör tevékeny tagjai sorában és választmányára kebelében s hányszor volt alkalmunk halálrozzunk bevált okos eligazításaid szerint a váradolasi róm. kath. iskolaszék ülésein.

Oh! ha tétova gond fertőző majd megint elmenket s tünynél közénk ezután is a tanács-talan tünődés, lesz-e, mint te voltál, más olyan tekintély, tudás és jellem, akinek megtanult, bölcs és biztos eligazításai szerint sikeresen folytathassuk a vezetésed alatt megkezdett jó munkát örök eszményi javaink, kulturális értékeink megtartásában és gyarapításában.

Vajjon...? — De csituljon el szívünk fájdalom ne kísértésen most sötét tépelődés. Élni és hatni fogsz ezután is köztünk egyéniséged és példás életed emlékével.

Közelg a válság fájdalmas pillanata. Miénk marad a mulandó földi lét minden további gondja, — tied immár — hittel hisszük — az idvezült lélek minden öröme és boldogsága.

Vezérünk, példaképünk, te önzetlen jó barát, jó és balsorsban derék, igaz magyar, te hitvalló keresztény katolikus férfi, te vir integer scelerisque purus, dr Stokker József, Isten veled! A boldog feltámadásig — Isten veled! Jó harcot harcoltál, a hitet megtartottad, legyen osztályrészed a Krisztus áldottainak ujjongó seregében az örök

Dorian Terrasse és Dorian filmszínház

9 órákor

5 és 7 órákor

Ma, kedden

Elynor Glyn legszebb regénye

Három hét

Egy királynő és egy polgári származású fiatalember szerelme 7 felv.-ban.

A főszerepben: **Conrad Nagel.**

Előzőleg színre kerül egy 2 felvonásos vigjáték:

Babby Peggy, mint egyiptomi táncosnő

dicsőség korondja s ne hervadjon meg soha emléked szívünkben, akik annyian szerettünk s akikt annyira szeretlél.

A beszéd befejezése után egy vasuti hivatalnok állott a sírhoz s materialista világfelfogását kívánta közölni a közönséggel, amely türelmesen végighallgatta.

Eladtak-e bennünket Csucsán?

(Befejező közlemény.)

A csucsai paktumhoz tökéletesen hasonló szerződést kötött annak idején Polit Mihály szerb képviselő Justh Gyulával. Justh még akkor nem volt uralmol, amikor megbízta Politot, hogy a szerb vidékeken működjék érdekében. És ez a paktum a koalíció kormányra jutása esetén a szerbeknek több mandátumot fog juttatni. Igaz, hogy a koalíció kormányra jutásakor nem Justh jutott a kormányra, hanem a koalíció és a szerbek semmit sem kaptak.

A Magyar Pártok Justh Gyulát lehaszárulózták a paktumért, de Polit Mihályra nem vetettek követ a szerbek, mert tudták, hogy jót akart, helyeselték próbálkozását és kudarc ellenére sem támadta senki, még akkor sem, amikor Justh is a délvideki szlovák ellen fordult.

Egyszóval ebből a precedensből világosan látható, hogy a legszélsőbb ellenzéki párt részéről is elképzelhető, hogy a kormányra kerülhető párt valamelyik tagjával paktumot kössön népe, pártja érdekében s annak szemmel tartásával.

Most pedig emlékezzünk vissza a legutóbbi időre, 1917-re, amikor az Eszterházy-kormányt felváltotta a Wekerle-kormány, amelyben Vázsonyi Vilmos a választói jog elkészítésével megbízott tárca nélküli miniszter lett. Vázsonyi megállapodást létesített a szociáldemokrata-párttal, hogy a párt követéseit a választási reformjavaslatba felveszi. És jól lehet, Vázsonyi Vilmos és a kormány politikájában igen reakciós tünetek mutatkoztak és Vázsonyi a legszántabb ellensége volt az akkori ellenzéknek, Károlyi Mihálynak, Lovászi Mártonnak, stb., akiket egyenesen az elkövetkezendő forradalom felidézésével vádolt meg, mégis a szociáldemokrata-párt, hogy bebizonyítsa, hogy áldozatot képes hozni egy nagy program létrehozatalában, továbbá azért, hogy bebizonyítsa, hogy egy fegyvermezett párt összes attribútumait fel tudja mutatni: a választójogi javaslat tárgyalásáig Vázsonyi mellett minden tekintetben kitartott. A szociáldemokrata-pártot sem a parlamenti ellenzék támadásai, sem pedig a pártvezetőségben mutatkozó radikális és kommun felé hajló elemek fel-felcsattanó szenvedélyessége el nem tántorította. A „Népszava” pedig, amely tudvalevően a szociáldemokrata-párt hivatalos lapja volt, a legmamelukabb módon viselkedett s az ellenzék állandó támadása ellenére, végig támogatta Vázsonyi javaslat létrehozását.

Mindezek a precedensek, melyeket számos példával lehet kiegészíteni más politikai történelemből is, azt bizonyítják, hogy igenis elképzelhető az olyan helyzet, hogy egy kisebbségi párt a nemzet magasabb céljainak és bizonyos limitált program elérése érdekében alárendeli magatartását is valamely kormány politikájának. Természetesen csak addig, míg érdekébe nem ütközik és nem csalódik.

De nem kell a szomszédba menni igazoló példákért. Itt vannak ismét a szászok, akik ugyanígy csinálták a liberális-kormány alatt. Paktumot kötöttek a választásokra, amelyet akkor mondtak fel, amikor az iskolatörvény lehetlenné tette számukra a kormány támogatását.

Egy pártvezetőségnek, amely nem enged magát megfutamodtatni, sőt keresnie kell, hogy egy nagyon disciplinált maga-

A temetést Weiszlovits Lajos rendezte s tekintettel arra, hogy 30 éves barátság fűzte az elhunythoz, közölte Kelenen Kálmánnal, aki a temetés iránt intézkedett, hogy a diszes temetésért nem fogad el pénzt.

tartással az államalkotó párt mellett szerephez jusson.

A Magyar Párt vezetősége tehát a csucsai paktummal legkevésbé sem a gerinctelenségnek, hanem éppen a józan okosságnak adta tanujelét. Azzal, hogy a magyar célok elérésére paktummal próbálkozik, becsületos alapokon, — mert hiszen annak ellenkezőjét még semmi sem bizonyította — legfeljebb azok szemében keltethet ellenszenvet, akik már lekéstek hasonló cselekedetről, vagy pedig azt az előtűk nem kedves tényét látják, hogy az avasrescanusok kormányra jutása esetén nem számíthatnak a pártvezetőség bukására.

Nemcsak helyesen cselekedett, hanem kötelességet teljesített a Magyar Párt vezetősége, amikor nem úgy tett, mint az egyszerű római, aki leült a folyó partjára, várva, amíg lefolyik az összes víz, ahelyett hogy hidat keresett, vagy vert volna, hanem maga igyekszik kibontakozást keresni a jövő reményeiben, mai nehéz helyzetének megoldására.

Nem is hivatkozva arra, hogy a paktum megkötésében résztvevett akkori intézőbizottsági tagok személye a magyarság általános nagy többsége előtt garanciát és nyugodtságot nyújt a paktum szövegére — csupán az a tény, hogy gondoskodni akar a polnika tökéletesen megengedett fegyverével, a jövő eshetőségeire gondolva egy hirtelen bekövetkezendő politikai átalakulás idejére is — már nem lehet ellenszenvet a magyarság előtt.

Csucsát a magyarság elárulási sziahegyének minősítik. — mint a felsorolt precedensek is bizonyítják — több, mint más részleg. Most eléggé önállóak vagyunk, annyira egyedül önállók, hogy sajnos még fel is adhatunk beüle. Nagy önállósággal álljuk az erősebb fél vágásait és vérzünk, esúnyán vérzünk felé. A Magyar Párt mai vezetőségétől azok, akik a csucsai paktumot helytelenítik eddig éppen a körültekintést, az óvatos előrelátást tagadták meg és most, amikor a csucsai paktummal a vezetőség az ellenkezőjét próbálja bizonyítani, kissé erőszakolt az az ellenséges ráfogás, hogy eladták a magyarságot Csucsán.

Várjuk meg, amikor megnyílik az alkalmom, hogy betekinthessünk a paktumba, láthatjuk gyakorlati keresztülvitelét. Akkor levonhatjuk a konzekvenciákat, hogy vajjon helyesen cselekedtek, vagy eladtak-e Csucsán!

Perédy György.

Elegáns finom uriszabóság

Speciel angol szövetek raktáron!

Szolid kiszolgálás! Szolid kiszolgálás!

HACKMAYER

uri szabó, Avram Janou (Kossuth)-utca 2.

ÜZLETATHELYEZÉS.

„OLD-ENGLAND” keztyű és kötött áru üzlet

MÁJUS 11-től

Ferdinand király-ut 3. alá

(Heymann házba)

LETT ÁTHELYEZVE.

NYILTTÉR

*

HÁZASSÁGI

AJÁNLAT!!

Többszörös milliomos,

35 éves, idealista fiatalember ezuton keresi gyönyörű házadon ismeretségét (hozomány mellékes) házasság céljából.

Csak azon hölgyek jelentkezzenek, kik

Kovács Testvérek nagyáruházához, Oradea-Mare, Sass-passage

„Pünkösdi álom” jelige alatt intézett ajánlatukban minden kétséget kizáróan igazolni tudják, hogy teljes kelengyjüket, selyem- és szövetségüket az országszerte előnyösen ismert Kovács Testvérek nagyáruházában szerezték be.

MEGJEGYZES: Azon t. szülők, kik leányaik boldogulását szem előtt tartják, ezuton kértnek, igyekezzenek leánygyermekük pünkösdi álmát megvalósítani, siessenek selyem-, szövet-, vászon-áru szükségletüket Kovács Testvérek nagyáruházában sürgősen beszerezni.

*) A fenti közleményért a Kovács Testvérek-cég állítja a felelősséget.

A Nagyvárad új rovata

Lapunk legközelebbi vasárnapi szá-
mában új rovatot vezet be, melyben az ősi
várad képét, egy-egy kimagaslóbb ese-
mény körött lezajlott történeteket vilá-
gítja meg könnyű, hozzáférhető stílusban.
Célünk az új rovattal az, hogy a le-
gint és már feledésbe merült idők kívá-
ncs egyéniségeinek portréival, köztét-
sényeink multjának, régi várad családok
irsadalmi szereplésének és intim magán-
életének ismertetésével legalább részben
őtljük azt a hiányt, melyet az a tény
lent, hogy Nagyvárad, a gazdag és szí-
es multu város monográfiája mai napig
ncs megírva. Cikkeink levéltári kutató-
okra és eredeti, még sehol föl nem dol-
ozott egykorú, hiteles okmányokra tá-
aszkodnak.

Az első, mintegy tíz tárcányi terje-
elmi sorozat a 1836 évi katasztrófális
íz eseményeivel s az akkori Várad köz-
s magánéletével foglalkozik.

E helyt kell köszönetet mondanunk
ável és Rácz levéltáros, Bodnár
ános könyvtáros uraknak, kik a cikksoro-
at nagyértékű anyagának összekeresésé-
ez lekötőlező készséggel módot nyújtot-
ak.

Az új rovat vezetője P. Gulácsy
rén.

Pleancu meg van elégedve az iskolatörvénnyel

Kolozsvárról jelentik: Pleancu Sándor
közoktatásügyi vezérfelügyelő az Anghe-
escu-féle törvényjavaslattal kapcsolatban
hosszabb nyilatkozatot tett. Pleancu sze-
ánt téves az a felfogás, hogy a törvény ma-
gánoktatásnak nevezi a felekezeti iskolák
oktatását. A törvényjavaslatban használt
„particulár” szó azt jelenti, „nem állami”
az állami iskolákkal szemben. Magában
foglalja ez a kifejezés a felekezeti, társu-
lati, egyesületi és magánosok által fenntar-
tartott iskolákat. Ez utóbbit „privát” szó-
val határozza meg a javaslat. A magyar
törvényben is meg volt ez a megkülönbözté-
tetés.

A nem állami iskolák egyenrangúak
az állami iskolákkal és minden szerzett jo-
guk érvényben marad. Minden nyilvános-
sági joggal rendelkező iskola a nyilvános-
sági jog élvezetében marad. Az ilyen isko-
lák tanárai maguk vizsgáztatják, osztályoz-
zák és léptetik felsőbb osztályba tanulóit-
kat.

A második alapelv szerint minden
középszkola előadási nyelvét az iskola-
fenntartó testület állapítja meg és ezt min-
den kisebbség szabadon eszközli a nép-
és középszkolai oktatás minden tantárgy-
gyára, kivéve a román nemzeti tárgyakat.
Egy másik engedménye a javaslatnak, hogy
idegen felekezethez tartozó tanulókat is
fel lehet venni az iskolákba. A kisebbsé-
gekre való tekintettel a javaslat 113. §-a
törvényesnek ismeri el az összes 1918-ban
létezett tanítóképzőket.

Fontos ujtása a javaslatnak, hogy a
felekezeti iskolák tanerőinek fegyelmi
ügyei a felekezetekre száll át.

— Tudom, fejezi be nyilatkozatát Ple-
ancu, hogy nézeteim és felfogásaink nem
egyeznek az egyházakéval. Kijelenthetem,
hogy minden kérdésben, amelyben felsőbb
hatóságom kérdéssel fordul hozzám, a leg-
liberalisabb válaszokat adtam. A végre-
hajtási utasítás elkészítésénél ki fogják
kérni az összes erdélyi inspektorok taná-
csát is.

Pleancu nyilatkozata ríktó példája
annak, hogy lehet egy törvényjavaslatot
éppen ellenkezőleg kommentálni, annak
tartalmával szemben. Pleancu minden
mondatát a törvényjavaslat paragrafusai-
val meg lehet cáfolni. Szeretnők is-
merni azokat a „legliberalisabb” informá-

ciókat, amiket Pleancu adhatott a minisz-
ternek. Mert az ő információinak siralmas
következményei nem az ő szabadelvűsé-
gére vallanak.

Kötéláltali halálra ítélték Lederer Gusztávot

Rablógyilkosságban, orgyilkosságban és lopásban
mondták ki bűnösnek

A budapesti katonai törvényszék íté-
lete pontot tett egy szörnyű bűntény kö-
vetkezményeinek első nagy fejezetére. A
bűntény, mely a háború és forradalmak
utáni idők elferdült pszichopatalógiájából
fejlődött ki s aminek végzetes kidombo-
rodását a mohó nyereségvágy esőzte, —
hónapokig izgalomban tartotta az újság-
olvasót.

A Lederer-házaspárnak a dúsgazdag
Kodelkán elkövetett embertelen gyilkos-
sága ugyszólván a bűntény felfedezteté-
sének első pillanatától kezdve, átlátszó
élességgel az elvetemült házaspárt állíto-
ta a százszázalékos gyanu reflektorába. S
a házaspár elvetemültsége a vizsgálat fo-
lyamán kétségbeejtően növekedett, ami-
kor a hurokra került férj a feleségre, a fe-
leség a férjre igyekezett áthárítani a bor-
zalmas bűntény felelősségét.

A férj felett, aki a hadsereg állomá-
nyába tartozott, a katonai törvényszék
tegnap ítélték. Az ítélet — nem is le-
hetett más — a kötél általi halál bünteté-
sét pörölyözi a volt főhadnagyr. A fele-
ség ügyében polgári büntetőbírótság ítéle-
tének lesz hivatása dönteni az élet, vagy
halál kérdése fölött.

A halálos ítélet

Váltakozó érdeklődés és egy kissé
megcsappant izgalmak közepette folyt le
közel tíz napon át a budapesti katonai
törvényszék előtt a Lederer-bűntény tár-
gyalása. A Tölgyfa-utcai gyilkosság — a
mikor a tél folyamán a maga borzalmas
részleteivel együtt kipattant — egyszer-
sége a legvéresebb szenzációvá avanszált
és nemcsak a magyarországi, de a legelő-
kelőbb külföldi lapok az emberdaraboló
Lederer Gusztáv főhadnagynak, az ál-do-
zatul esett csábítóknak, a jól táplált Ko-
delka hentesmester arcképével volt tele.
De talán még több helyen fordult meg a
„szőke Mici”-nek, Lederernének fotogra-
fiája. Az egykori pozsonyi kaszírónak, a
ki nem csak tudott a gyilkosságról, de se-
gédkezett is főhadnagyi urának a rettenet-
es műtétben: földarabolni a pénzes és
szerelmes Kodelkát. Az emberek össze-
csapták a kezüket a retentő események
hallatán: hogy még ilyen is lehetséges.

A katonai törvényszék aztán megle-
hetős katonás gyorsasággal végzett a nagy
anyaggal. Nem volt tulkomplikált a hely-
zet, teljesen világosan állott, hogy a gyil-
kos Lederer főhadnagy, aki — mint mon-
dotta — nyugatmagyarországi élelmézési-
tiszt korábban sajátította el a marhák tran-

csirozásának tanulmányozása közben — a
földarabolás művészetét. Csak a teljes
részletek hiányoztak. A tárgyalás ezeket
is meghozta. Lederer még tagadni pró-
bált, a feleségét is mindjobban igyekezett
bemártani. De ebben a tagadásban már
nem volt erő és végül is töredelmesen
vallott. A perbeszédék után tegnap, hétfőn
kihírdették az ítéletet.

A katonai törvényszék bűnösnek
mondta ki Lederer Gusztávot, a
katonai büntetőtörvénykönyvbe
ütköző rablógyilkosság, illetve or-
gyilkosság büntetében, de bű-
nösnek mondta ki a lopásban is,
mert az általa meggyilkolt Kodel-
kának két briliáns gyűrűjét, órá-
ját, láncát és szivartárcáját el-
tulajdonította.

Mindekért kötél általi halál-
ra, a hadseregből való kicsapásra
és összes kitiintetéseitől való meg-
fosztásra ítélték.

Lederer megnyugodott az ítéletben

Igen érdekes a halálos ítélet indokolá-
sása, mely, többek között, hosszasan fog-
lalkozik azzal a momentummal is, ho-
gyan ismerkedtek meg Ledererek Kodel-
kával, miként szövődött a szerelmi vi-
szony Ledererné és Kodelka között, mi-
ként csalták ki közösen Kodelkától a
hetven milliót.

Miután ezt a pénzt — mondja az íté-
let indokolása, — nem akarták visszaadni
Kodelkának, az asszony unszolta férjét,
hogy végezzen a szobában fekvő Kodel-
kával. Az asszony — mondja az indoko-
lás, — a feltékenység felébresztésével un-
szolta az urát, aki végül is

főbe lötte az alvó Kodelkát.

A holtestet a kamrába vitték és az asz-
szony segédkezésével földarabolták. A
bíróság indokolása leírja még, hogyan
szállították a hullarészeket, hogyan kapták
rajta Lederert és végül hogyan vallotta
be bűnét.

Felolvasás után Krantz ügyész ki-
jelentette, hogy noha az indokolás nem
fedi teljesen a vád álláspont-
ját, megnyugszik az ítéletben.

Ezután Kugel dr. Lederer védője je-
lenti ki a következőket:

Védecemtől kapott előzetes uta-
sítás alapján, megnyugszom az
ítéletben és tudomásul veszem
azt magam és védecem nevében.

Üzletáthelyezés miatt

raktáron levő összes áruimat mélyen
leszállított árakban kiárusítom.

Kálmán Sándor ékszerész
Piaja Unirii.

~~~~~

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

ÚJ DONSKÖK

* Popovici prefektus Belényesben. Dr Popovici Miklós prefektus ma, kedden reggel hivatalvizsgálat megtartására Belényesbe utazik. A prefektus kíséretében lesz Tempelean Dező alispán, Maiorescu agrárőrnagy, Georgescu Valcea, a megyei agrárbizottság elnöke, Barulescu tanfelügyelő, Chirila főjegyző és Michis főszámvivő. Amint értesülünk, a lakosság ünnepélyes keretek között fogadja a prefektust és kíséretét. A prefektus az egész napot Belényesben fogja tölteni és meghallgatja a lakosság panaszait és azokat azonnal vizsgálat tárgyává is teszi.

* Majláth Gusztáv és Nagy Károly püspökök Bukarestben. Kolozsvárról jelentik: A magyar egyházak e hó 14-én tartott ülésükön azonos szövegű határozatot fogadtak el, amelyben tiltakoznak az Anghelescu-féle iskolajavaslat ellen. A határozatot Majláth Gusztáv és Nagy Károly püspökök személyesen fogják átadni Bukarestben. A két főpap tegnap utazott el a fővárosba. Az Anghelescu-féle javaslat parlamenti tárgyalásának határideje még nincs megállapítva. A kamarában Sándor József fogja a kisebbségek álláspontját képviselni.

* A textilpalaon. Kovács Testvérek nagyáruház mai telefonjelentése:

Világíró Arnold Rosenthal deán	35— lei
Világíró Exelsior vászon	35— „
Francia sponge	85— „
Francia balet	35— „
Liberti, charmeusek	125— „
Legfinomabb gyapjú szövetek	225— leltől
Selymek	275— „

* A rekvirálás új rendje. Miként megtudtuk, a Háztulajdonosok Szövetsége kérvényt adott be a városi prefektushoz a kis háztulajdonosok és főleg ezek özvegyeinek és árváinak a lakásrekvirálás alól mentesítése és már lefoglalt lakásaiknak visszaadása érdekében, hogy ekként a házaik csekély jövedelmére ráutalt kis háztulajdonosok ne legyenek megfosztva megélhetésük eszközeitől és ekként megtarthassák nehezen szerzett kis vagyonukat. Ezt a kérvényt a prefektus kedvező véleményezéssel tette át a vegyes rekviráló bizottsághoz és utasította azt a kérvényben felhívott szempontok figyelembevételére. A vegyes rekviráló bizottság legutóbbi ülésén foglalkozott a prefektus átiratával, azt tudomásul vette és utasította a lakások rekquirálását eszközölő összeíró bizottságokat, hogy a kisebb háztulajdonosok viszonyait szem előtt tartásuk és náluk rekquirálásokat ne eszközöljenek, valamint egyben a kis háztulajdonosoknál már elrekvirált lakásokat is mentesíteni fogja a rekquirálás alól, mielőtt az azokban elhelyezett tisztviselők más lakásokhoz juthatnak. Ez érdekből az elrekvirált lakások tulajdonosai kérvényt tartoznak benyújtani a lakások felmentése iránt.

* Miniszteri biztos egy lakásügyben. Annak idején a Nagyvárad is foglalkozott egy ominózus lakásügygel, amely kapcsolatban egy helyi smert ügyvéddel azzal gyanúsították meg, hogy üzérkedést követett el. A minisztériumban felterjesztett feljelentés bevizsgálására most Nagyváradra érkezett Jónescu Darzu miniszteri biztos. A vizsgálat eredményéről ma még nincs tudomásunk.

* Meghalt Fischer Colbrie püspök. Kassáról jelentik: Az éjszaka meghalt Fischer Colbrie román káth. püspök. A püspök a szlovenszói magyarságnak egyik legmegbecsültebb, legtevékenyebb és tiszteletreméltó tagja volt.

* Eljegyzés. Weiss Böskét eljegyezte Marton Ferenc. (Minden külön értesítés helyett.)

Goldberger Etuskát eljegyezte Salamon Ferenc Margittáról. (Minden külön értesítés helyett.)

LEGUJABB

Részletek az egyesült ellenzék nagy népgyűléséről

Bukarestből jelentik: Tegnap reggel az egyesült ellenzék bejelentett népgyűlése a Dacia-teremben, valamint az udvaron több mint 15 ezer ember gyűlt össze. A kirendelt katonaságot Capeanu tábornok vezényelte. A fővárosi rendfenntartó hatóságok Florea tábornok vezetése alatt állottak. Az egész főváros izgalmas képet mutatott. Délután 10 órára érkeztek meg a Dacia-terembe az ellenzék vezeterei. A gyűlést Pop. Cs. István nyitotta meg, aki rámutatott a helyzet komolyságára és kijelentette, hogy bármelyik párt is csatlakozik hozzájuk, a kormány elleni harcban szívesen látják. A következő szónok Jorga szokatlanul éles hangon támadja a kormányt, akiket azzal vádol, hogy a király előtt az ellenzékét bolsevizmussal vádolták meg. Ismerik már a kormánynak ezt a tendenciáját. Most is — mondja Jorga — a román hadsereg kisebbségi nemzetekből álló részére támaszkodva tartják fenn az uralmukat. Magyar nemzetiségű katonákat rendeltek ide a fővárosba, hogyha kell, azokkal lövessenek belénk. De én figyelmeztetem a kormányt, hogy az egész liberális vezetőség még egyszer bajonettek között fog sétálni. Bratianu Jonel, — folytatja Jorga — kétszínű politikát űz. Mikor az ország Marasztinél vérzett, akkor is pártszempontok vezették és Moszkvába vitte az ország vagyonát.

Mikor Jorga a beszédében ideérkezik az udvaron elhelyezett katonaság trombitái felharsannak, úgy, hogy egy szót sem

lehet hallani a teremben. Jorga hosszu ideig kénytelen hallgatva állani a pódiumon. Mikor a trombitálás befejeződött, gúnyosan szólalt meg:

— Jobb volna, ha több életet adnának a katonáknak, mint trombitát.

Ezután Michalache hosszu beszédben mutat rá a mai kormány hibáira és azzal vádolja Sturzat, hogy megbomlott idegekkel kormányozta annak idején az országot. A liberális miniszterek pedig ma a saját meggazdagodásukat nézik és Tancred Constantinescu például 500 millió vagyont harácsolts össze.

Jorga ezután felolvassa az ellenzéki pártok manifestumát, amelyet a román néphez intéztek és amelyet lapunk más helyén ismertetünk.

Ugyanekkor az udvaron összegyűlt tömeg előtt Popovici Mihály beszélt, aki a kormányt hibáztatja azért, mert a földművelő román népnek nincs kenyere.

Michalache áll ezután a színpadra, újból felharsannak a katonák trombitái.

— Ez a kormány halotti indulója — mondotta hangosan Michalache.

Az egész gyűlésen különben számtalan incidens történt. Amikor a gyűlés befejeztével az ellenzéki vezeték lejöttek az utcára, a katonaság sorfala nyomult eléjük úgy, hogy nem tudtak tovább menni. Jorga Florescu tábornokhoz akart menni, hogy intervenáljon, de az elébe nyomuló katonaság feltartóztatta, többeket, köztük Jorgát is puskatussal bántalmazták. Mikor az összegyűlt tömeg látta, hogy az ellenzéki vezeteket bántalmazzák, felzúdult. Végül a tömeg csendben szétszórt.

Ujabb borzalmas robbanás Bulgáriában

Bukarestből jelentik: A Dimineata egy magántávirata szerint Bulgáriában tegnap két újabb borzalmas robbanás történt. Az egyik Szófiában, a másik Sumlában.

Mind egyik robbanásnak többszáz halottja van.

A Dimineata hírét újabb távirat még nem erősítette meg.

CSENDŐROKET VEZÉNYELTEK TURNUSZEVERINBE

Bukarest május 18. Calafiorescu csendőrezredes parancsnoksága alatt ma négy század csendőr Turnu-Severinbe utazott, hogy a Zelea Codreanu-per tárgyalásának ideje alatt a rendet a városban fenntartsák.

A KOMMUNISTÁK AZ ELLENZÉK GYŰLÉSÉN

Bukarest, május 18. A Viitorul állítása szerint az ellenzék tegnapi gyűlésén a főváros összes harcos kommunistái résztvettek, a kommunista-párt rendeletére. A gyűlés zavartalanul folyt le.

A Lupta értesülése szerint az ellenzék

tegnapi gyűléséről kiadott manifestummal kapcsolatban Tatarescu és Marzescu miniszterek, valamint Nicoleanu tábornok bukaresti rendőrprefektus megbeszélést folytattak az életbeéltetendő intézkedések ügyében, különösen az új területekre vonatkozólag.

JORGA NEM SÉRTETT

Bukarest, május 18. A Jorga-Averescu-affér ügyében a megbízottak ma délen Argetoianu lakásán találkoztak. megállapították és jegyzőkönyvbe foglalták, hogy Jorga parlamenti beszédében sértés nem történt és így lovagias elégtételadásnak helye nincs.

1 Csikszentsimoni Lakatos Antal köröspeterdi nagybirtokos (Magyarország) leánya, Zsóky és Jakobovits Elemér, házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

* A zsidó liceum három alsó osztályú növendékeinek vizsgáztatása előadó tanáraik előtt. A nagyvárad neológ izraelita hitközség kérvényt adott be Anghelescu közoktatásügyi miniszterhez és arra kérték a minisztert, hogy mint az elmúlt esztendőben, úgy az idén is a zsidó-liceum három alsó osztályában a tanuló gyermekeket maguk az előadó tanárok vizgassák egy kormánykiküldött előtt, annak az elnöksége alatt. Tegnap délelőtt a hitközség képviseletében dr. Kecskeméti Lipót főrabbi és dr. Konrad Béla hitközségi elnök felkeresték dr. Popovici Miklós pre-

fektust és arra kérték, hogy a hitközség kérvényét jóakarattal támogassa a közoktatásügyi kormány előtt. A prefektus nemcsak hogy megígérte jóakarattal támogatását, de azonnal levélben kérte a minisztert a liceum kérvényének elintézésére.

* Convocare, Uineri, 22 Maiu a. c., la ora 5 p. m. va avea loc Asmarea Generala a Reuniunii „Cele Trei Crisuri” in sala bibliotecei sale, din strada Printul Carol No. 5. (Cercul Catolic.)

Akarja látni: Hogyan lesz a lányból asszony?

Nézzé meg az Atlantic és Apolló-mozgók műsorát,
1925. május 19—22-ig!

* Hőhullám Angliában. Londonból táviratozzák, hogy Anglián hatalmas hőhullám haladt át. Londonban 30 fok a meleg.

* Megrögzött rossz szokás, hogy a kevésbé tenetős betegek is a zsutolt és drága földényre halasztgatják kúrjukat és addig hosszú heteken át szenvednek, porokat szednek és krónikusá teszik bajukat. Holott a május a hévizi kúrára a legalkalmasabb, az izzasztó és fázasztó procedurákat a melegben tűri az őszi tavaszi klímában és ami a fő, a fürdők nem oly zsutoltak, amiért is úgy a kúra végzésénél, mint a szállókban és vendéglőkben a beteggel individuálisan foglalkoznak, megbecsülik és e mellett félánnyit sem költ el egészsége helyreállítására. Trenčianské Teplice fürdőn májusban, amikor a kies fürdőhely a legszebb, a klíma enyhe meleg, már 40 csehkoriárért kapható jó lakás és ellátás.

* A nagyváradi sportünnepély. A helybeli középiskolák f. hó 21-én, aldozástörtétkön d. u. fél 4 órakor a Rádey-kerti sportpályán tartják évszázados tornaversenyüket, melyre a rendezőség a szülőket, tanítgy-bárátokat és minden érdeklődőt szeretettel meghív. Műsor: 1. Felvonulás. 2. Szabadgyakorlatok. 3. 100 méteres síkfutás. 4. Korlát. 5. Súlydobás. 6. 400 méteres síkfutás. 7. Szabadgyakorlatok (cserkész-leányok). 8. Magasugrás. 9. Magasugrás rúddal. 10. Fegyvergyakorlatok (cserkészek). 11. Nyújtó. 12. Staféta. 13. Gulák. 14. Football.

* Halálozások. Özv. Gyulakay Gyuláné szül. Kiss Eszter 85 éves korában elhunyt. Temetése tegnap délután ment végbe nagy részvét mellett.

Vértesi Magyary György, nyug. posta- és táv. tiszt. 37 éves korában elhunyt. Temetése ma délután fél 5 órakor megy végbe a füzessutcai gyászházról.

Kovács Pál hentes és mészáros-mester hosszas szenvedés után 63 éves korában elhunyt. Temetése holnap, szerdán délelőtt háromnegyed 11 órakor megy végbe. Szent János-utca 21. számú saját gyászházról.

* Alaptalan hírek dr. Schwartz Illés fiáról. Két nap előtt városzerte pertraktáltak egy pletykát a kávéházak terraszán, hogy dr. Schwartz Illés 23 éves orvosnövendék fiát, Istvánt Berlinben párbajban agyonlőtték és az apa a sürgőnyhívásra Berlinbe utazott. A közönségtelen álló orvos iránt nagy részvét nyilvánult meg, elindítóját természetesen nem lehet megtudni. Az egész dologból annyi az igazság, hogy Schwartz István április hó 26-án indult vissza az egyetemre — nem is Berlinbe, hanem Giessenbe és édesapja számítása szerint május elsejére oda kellett volna érkeznie. Közben dr. Schwartz Illés levelet kapott fia egyik giesseni barátjától, hogy a fia még tizedikén sem érkezett meg. Dr. Schwartz Illés nyomban Budapestre utazott, ahol megtudta, hogy fia vízumzavarok miatt csak tizedikén indult el Budapestre. Giessen felé. Tegnap délelőtt dr. Schwartz Illés sürgőnyözött Nagyváradra, hogy fiától Budapestre sürgőnyt kapott, melyben tudatja, hogy nincs semmi baja, szerencsé-

sen megérkezett Giessenbe. Schwartz Illés a tegnap délutáni vonattal hazaérkezett Nagyváradra.

* A magánisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak ma este az új Munkás Otthonban Str. Wilson No. 1. az új munkaszüneti törvény, a záróra rendezése és más fontos napirendi ponttal taggyűlést tartanak, minden tag ott legyen.

* Mít jelent két lei egy ember életében? Ma minden annyira megrágt, ként két lejért, bélyegekből, vagy postán. Az Erdélyi Román Sajtószindikátus mégis két leirt kint egy sorsjegyet, a mellyel százezer, ötvenezer, tízezer lei készpénzt és más 5400 készpénzyereményt lehet nyerni. Húzás visszavonhatatlanul augusztus 16-án. Érdemes tehát több sorsjegyet vásárolni, biztosítva így néhány nagy nyeremény lehetőségét. Rendeljen tehát 5—10—20 sorsjegyet darabonként két lejért, bélyegekből, vagy postautalványon a Rudolf Mosse r.t. hirdetési vállalat utján, Kolozsvár, Str. Regina Maria 37. Sajtósorsjáték jellege alatt.

Gyermekkocsi gummi Kalendárnál

* Ki vándorolhat ki Palesztinába. A palesztinai kivándorlást intéző európai bizottság elnöke Kolozsvárt és Nagyváradon megvizsgálta a kivándorlási akció vezetését s visszatért Bukarestbe. Nyomatékosan hangsúlyozta mindenütt, hogy a palesztinai kivándorlásban csak az vehet részt, akinek tőkéje van s vagy földművelésbe, vagy iparvállalatba akarja fektetni tőkéjét. Engedélyt kapnak a bevándorlásra építőmunkások, földművelésre és iparra kiképzett chaluok s mindazok, akik Palesztina felépítéséhez testi, vagy szellemi munkával hozzájárulnak, mint például építésmérnökök, konstruktörök.

* Egy váradi leány sikere. Megemlékeztünk már egy nagyváradi nagyon tehetséges fiatal leányról: Dikert Böske-ről, aki nem mindennapi szobrász-tehetségről tett tanúságot. Dikert Böske most néhány művével pályázott a bukaresti szépművészeti országos kiállításra, melynek zsűrijében benne van Thorma János is, a magyar művészet hírneves reprezentánsa. Három reliefel ment Dikert Bukarestbe, közte Jósika Mici és P. Gulácsy Irén plakettjeivel és a zsűri mindhárom nemesak elfogadta, hanem dicsérrel halmozta el. A kiállításon kiállított Rubleszky Géza is, a hírneves aradi szobrászművész és számos aradi, szatmári, kolozsvári és marosvásárhelyi piktor és szobrász.

Akarja látni:

Hogyan lesz a lányból asszony?

Nézzé meg az Atlantic és Apolló-mozgók műsorát,
1925 május 19—22-ig!

* Az európai államok adósságai Amerikának. Washingtonból jelentik: Az Unió kormánya közhírré tette azokat a követeléseit, melyeket 1925. január elsejéig kamatostól követel. Eszerint Franciaországtól 437.224.354 dollárt, Olaszországtól 2.095.347.21 dollárt, Belgiumtól 471.823.713 dollárt, Angliától 17.480.685 dollárt, Csehországtól 115.528.439 dollárt, Jugoszláviától 47.139.050 dollárt, Romániától 45.605.447 dollárt, Lengyelországtól 1.780.5790 dollárt, Görögországtól 17.250.000 dollárt.

* Máriavölgy-fürdő (Szatmár-m.) szubalpín klíma, pormentes levegő. Javallat: Adócsucshurutnál, egyéb légzőszervi megbetegedéseknél, vérszegénységnél. Természetes szénasavas alkáliás források. Korányi tanár véleménye szerint gyomor, bél- és épebántalmaknál Karlsbaddal egyenértékűek. Kitűnő diétikus konyha. Orth. kóser konyha is. Teljes napi pensió 200—250 lei. Fényvilágosítást ad Aranyas gyógyszertár. A Máriavölgyi sanatóriumnak egyik

vezető orvosa dr. Schwartz Lajosné, a dr. Kohányi Rezső nagyváradi orvos, isk. tanárnak huga és egyike a legkiválóbb eredeti specialistáknak.

* Kónya Jancsi, az országos hírszékhelyvárhelyi cigányprimás muzsikál mindennap nagyszerű zenekarával a Püspök-fürdőben.

Agyagműturák, hencsertakarók futószőnyegek
Leitner Mártonnál.

* Kérjünk mindenütt Bavaria duplamalát, vagy márciusi világos kiviteli Dreher-Haggenmacher-sört!

Autógummi javítás Emlencu-tér
(Ezredévitér) 16.

* Legújabb modellek Moskovits Etelkánál.

Központi Áruházban, Regele Ferd. (Rákóczi)-uton női és férfi teherneműek, gyermek tricók, harisnyák, zoknik és rövidáru cikkek a legolcsóbban szerezhetők be.

* Női kalapok disztve 300 leítől Moskovits Etelkánál.

Akarja látni:

Hogyan lesz a lányból asszony?

Nézzé meg az Atlantic és Apolló-mozgók műsorát,
1925. május 19—22-ig.

Darvas harisnyát legjobbak!

* Adakozás. Az Izr. Nőegylet leányárvaházának adakoztak: Dr. Adorján Emil 500, dr. Barta Ferencné Nagyszalonta Klári leánya férjhezmenetele alkalmából 2000, Szabó Sándor 100, Klein Pálné és Schwartz Lipótné édesanyjuk halála évfordulóján 100, Lengyel Miklós és neje Spitzer Béla elhunytá alkalmából 200, Spitzer Béláné felejtethetetlen férje elhunytá alkalmából 500, azonkívül 500 leit az Agnók-Otthona részére és 500 leit a Nőegyletnek, özv. Weisz Mórné férje halála évfordulóján az Agnók-Otthona részére 100 leit. Természetbeni adományokat küldtek: Lichtmann Miksáné, Kepes Etelka, dr. Deákné, Király József. A „Recht-néni alapra” újból adakoztak: Dr. Konrád Béláné 100, Holló Lajosné 100 leit. Az összes adományokért hála-készönetet mond az Elnökség.

* Ágnes-csemege, egy darab 5 lei Benedeknél.

Legjobb lenniszcipők Reichardnál

* 24 óra alatt kaphat magyar, osztrák, cseh, francia, angol vízumokat a Hegedüs Hírlapirodában.

TÖZSDE

Zürich, május 18. Nyitás: Berlin 123 háromn., Newyork 516 háromn., Lond. 2508 fél, Paris 2690, Prága 1509 Budap. 0.007260, Bukarest 245, Bécs 0.007280.

Bukarest, május 18. Zárlat. Devizák: Paris 1115, London 1035, Newyork 213, Milanó 875, Zürich 41'15, Bécs 30 egy-negyed, Prága 634.

Valuták: Font 1010, frank 1130, svájci 40, lira 870, dinár 330, dollár 210, osztrák 31, magyar 31, szokol 620.

Zürich, május 18. Zárlat: Berlin 123 Amsterdam 207 háromn., Newyork 516 háromn., London 2509 fél, Paris 2680, Milanó 2107 fél, Prága 1530, Budapest 0072'60, Belgrad 835, Bukarest 245, Varsó 99'05, Bécs 0.007280.

A hivatalos liszta győzelme a Csarnok választásán

Rendkívüli érdeklődés mellett zajlott vasárnap a Kereskedelmi Csarnok választása. A kereskedővilág hallatlan izgalommal és lelkesedéssel vett részt az alkotmányos küzdelemben. Nagy kár volna, ha ez az intenzív érdeklődés a Kereskedelmi Csarnok iránt a választás után ellanydult volna. A mérkőzésből a hivatalos liszta átlányomó többséggel került ki győztesnek. Az ellenzéki liszta bukása jórészt köszönhető annak is, hogy az új vezetőséget olyan emberben támádták az ellenzék publicistái, amelyek hangja a lelkesen dolgozó csoportosulástól sokakat elriasztott. A harc azonban semmiesetre sem értett. Egyrészt a hivatalos lisztára is sok nagyon ettérkész új férfiú neve került fel, másrészt az intenzív érdeklődés kétségkívül új, friss munkára és fokozottabb tevékenységre fogja a vezetőséget ösztönözni. Nagy taktikai hibája volt még az ellenzéknek, hogy egyesek győzelem esetére „külféle retorzióról, bizalmatlansági indítványokról beszéltek; a kereskedőtársadalmunknak lehetnek ugyan kifogásai a multakkal szemben, de dr. Popper Akos elnök és munkatársai becsületes és jóhiszemű törekvéseinek dezavválásához nem akartak a nagy többség hozzájárulni. Az az önzetesen buzgalom és odaadó lelkesedés, amelyre mindkét párt hívei egyaránt dolgoztak; mindez a nagyvárosi kereskedővilág erkölcsi nivójáról, céltudatos energiájáról és friss életéről nagyon kedvező jöleső dokumentumot nyújtott.

Komoly választási hangulat előzte meg a Csarnok vasárnapi közgyűlését. A nagypiaci teri palotához autók, magánfogadók, konflisok szállították a szavazókat. Fűzés agitációk előzték meg a lezavazásokat, a hivatalos párt és az ellenzék korcsai a két szavazóbörítéssel a kezükben várták a megérkező kereskedőkre.

Két iroda is dolgozott a választások alatt lázas munkakészséggel. A régi pártirodájában Grosz Géza, Karpf Márton, Hajdu Hugó és Gáspár Lajos dolgoztak, az ellenzék választási harcát Faragó Jenő, Pásztor Ere, Gonda Jenő, Bihari Sándor és még többen irányították.

Az ülést fél 10 órakor nyitotta meg dr. Popper Akos elnök, aki üdvözölte a megjelenteket, közölte a közgyűlés célját és a jegyzőkönyvvezetésre dr. Fried Jánost, hitelesítésre Tátray Gusztávot és Róth Henriket ajánlotta. Ezután két szavazó-bizottságot alakítottak. Az elsőben Kelen Béla mint elnök, Feldheim Sámuel, Nussbaum Gyula, Róth Henrik és Stein Sámuel, mint tagok foglaltak helyet. A második bizottság elnöke Mezey Márton volt, tagjai Horváth Emil, Nagy Sándor, Winkler Manó és Wittenberger Sándor. A közgyűlés rövid vita után kimondotta, hogy a részvénytársaságok és más jogi személyek megbízottai nem szavazhatnak. Az egyik szobában azután megkezdődik a szavazás, olyképpen, hogy az egyformaszerűre börtékolt lisztát a szavazásra jogosult egy urnába dobja. A Csarnoknak összesen 540 szavazásra jogosult tagja van. Tizenkét óráig háromszáz szavazatot adtak le. A zárórát Kelen Béla választási elnök két

órára tűzte ki. Két óráig négyszáztizen szavaztak le, a zárás kimondása után lepecsételték a bizalmiférfiak jelenlétében az urnákat és délután 3 órakor megkezdették az összeszámlálást.

Este hét órára készültek el a névre szóló szavazatok összeadásával. A megválasztottak 300—400 szavazatot kaptak. A hivatalos liszta jelöltjeit kivétel nélkül megválasztották.

Gróf Széchenyi István és Kossuth Lajos alakját viszi színpadra Herceg Ferenc új darabjában

Herczeg Ferenc, akit az idén a Nobel-díjra ajánlottak magyar részről az illetékes faktorok, befejezte legújabb darabját, mely a jövő színházi szezonban kerül majd színre a Nemzeti Színházban. Herczeg Ferenc darabjának befejezése alkalmából a következő szenzációs érdekes ségi nyilatkozatot tette új darabjáról:

— A darabom négyfelvonásos történelmi dráma. A címe még nem végleges, de valószínűleg a „Magyarok hídjá” marad a végleges cím is, mert fedi a darabot és szimbolikusan simul hozzá.

— A napokban befejezett új darabom főszereplői: gróf Széchenyi István, a legnagyobb magyar, Seilern Cressentia grófnő, Széchenyi István gróf felesége; Kossuth Lajos, Wesselényi Miklós gróf és József nádor.

— A főszereplők mellett természetesen felvonul új darabomban még jó néhány történelmi alak, köztük pár jelenléte ennél is, mert meglehetősen nagy statisztériával dolgozom ebben a drámában.

— A Láncidat nevezem a darabban a Magyarok hídjának, de természetesen ez szimbolikus elnevezés is. Innen kapta véglegesnek kontemplált ideiglenes címét a drámám, melynek alakjai természetesen a történelmi hűségben túl stilizáltak.

— A dráma 1825-től 1848-ig játszódik, tehát felöleli a nemzeti öntudat ébredését.

Erdélyi történetek

Tizenkilenc erdélyi író novelláiból állított össze testes autológiát az Athenaeum számára Benedek Elek, az őz meseköltő. Tizenkilenc író megjelenése a határon túli magyar orvasóterületen esemény volna akkor is, ha az autológia megjelenését nem súlyosbbitaná, hogy a benne reprezentált életerős irodalom az impériumváltozás vasvesszőjének érintésére, mint a bibliai sziklából Mózes pálcájára a forrás fakadt ki. Erdély hallgatag köveiből, alig öt-hat esztendő csodájaként.

Az erdélyi írás legújabb koráig eddig a lyra dominálta s nemcsak nálunk, de Magyarországon is úgy hatolt be a köz tudatba, hogy a romániai magyar litteratúra speciálisan a versírásban nyilvánított meg. Csak a műhelyekhez közelálló tudták, hogy az elbeszélő irodalom hallgatásának legfőbb oka az anyagi kedvezőtlenesség.

Alig néhány hónappal ezelőtt kezdett bontakozni némi lehetőség az erdélyi próza művelőinek könyvalakban való megszólaltatására és íme ma már alig mulik el hét, hogy egy újabb próza kötet erdélyi

Ezek névsorát tegnapelőtti számunkban közzétettük.

A jelenlevők nagy éljenzéssel vették tudomásul az eredményt. Dr. Popper Akos elnök köszönetet mondott a maga és a vezetőség nevében a választási elnöknek és a tagoknak a méltóságteljesen lefolytatott választásért. Elhatározták, hogy a költségvetés tárgyalását a legközelebbi ülésre tűzik ki.

nek legfontosabb mozzanatait és kisugárzásait. A Magyarok hídjának egyébként éppen az ősidők óta a nemzetben levő két irányzat vezéralakjait, megsemmélyesítőit rajzolom meg. Ennek a két irányzatnak folytonos harca és összeroppanása rejti egyébként a magyarság nagy nemzeti tragikumának magvait magában.

— Magyarok hídját természetesen a Nemzeti Színháznak szántam. Ugy tervezük, azt szeretnők, ha a darab a színpadon után, meg karácsony előtt kerülne színre. Hevesi Sándor igazgató csak most olvassa meg a drámámat, hiszen csak a napokban fejeztem be.

— Ki és kik fogják játszani a főszerepeket, még nem tudom. Soha írás közben nem gondolok arra, ki lesz ez, vagy az a szerep? Erre ráérek akkor is, amikor már a szerepéssnél tartunk. Temészetesen magam fogom Hevesi igazgatóval egyetemben meghatározni, hogy kiknek kezébe kerüljenek majd a darabom főszerepei. Az írónak erről a jogáról én soha, pillanatra sem mondtam le, nem mondhatok le tehát most sem. De ezt nem is kívánják soha tőlem.

Elmondta még Herczeg Ferenc, hogy új darabjának megírását erős stúdiumok előzték meg, hogy a „történelmi drámák” műfajának külsőségeiben és belső történéseiben egyaránt megfeleljen.

írók tollából Kolozsvárott, vagy Marosvásárhelyen, Budapesten vagy Berlinben meg ne jelenjen.

A Benedek Elek által összeválogatott s kötetbe-szerkesztett erdélyi elbeszélő antológia gondosan oly reprezentáns írásokat tartalmaz, amikben az erdélyiség különös íze, karaktere érződik. Ligeti Ernő pogánymagyar novellájának minden archaisztikus sorából a mai erdélyi magyar keserűség énekel, a nemrégiben elhunyt Balogh Endre mosolygós székelly történetében valami Maros mellé plántált Mikszáth őseréje árad, Nyirő József misztériumbahajló megfigyelései, Berde Mária s Kovács Dezső erdélyi biedermeier lehellő novellái, Gyallay Domokos nagy történelemismeretről tanuskodó elbeszélése és Kós Károlynak a kidőlt keresztől szóló robusztus írása más-más szemszögből, talán egymástól évszázados messzeségbe tolva, de egytől-egyik az erdélyi sorsot vetítik európai értelmű művészettel az olvasó elé.

A kötetben a nagyváradi írók közül Maróth Sándor, Pálffy Gyulácsy Irén és Tabéry Géza szép írásait olvassuk, míg a többi novellákat Kacsó Sándor

ÜZLETÁTHELYEZÉS A PAPIRKERESKEDELMI R.T.

üzlethelyiségét áthelyezte a volt Kurländer és Uilmann-féle r.-t. Piața Mihai Viteazul (Nagypiac-tér) 11 szám alatti helyiségebe. — Ugyanott:

KIADÓ 1 ESETLEG 2 ÜZLETHELYISÉG

ELADÓK:

2 drb. Național Cack blokkoló gép. 1 drb. nagy négyajtós pénzszekrény. 1 drb. amerikai íróasztal. 1 teljes fűszerüzlet berendezés. íróasztalok, pultok, kályhák, csillárok stb.

GYAKORLOTT GÉP- ÉS GYORSIRONÓ FELVÉTEK

dor, Karácsony Benő, Molter Károly, Nagy Dániel, Pap József, Sebesi Samu, Sipos Domokos, Szentimrei Jenő és Tamási Áron írták.

A könyv minden nagyobb könyvkereskedésben kapható.

SPORT

Törekvés—Egyetértés 2:1 (1:0)

Eseménytelen és nivótlan volt a vasárnap sportja Nagyváradon. A Károly-pályán nem volt komolyabb mérkőzés. A Rhédeykerti pályán a Törekvés játszott le a kora tavasszal elmaradt bajnoki mérkőzést az Egyetértéssel, amely csapat, ha az előző évek eredményeihez képest gyengült is, olyan lelkesedéssel ment bele a küzdelembe, hogy mármár eldöntetlen eredményt vártak.

A Törekvés győnge összeállításban jött a játékterre.

Buchbinder, Gróh, Székely, Heller, Szilágyi, Sternberg, Pless, Gábor, Róth, Raducziner, Bertók, velük szemben az Egyetértés felállítása: Varga Dézsi, Seress, Kutni, Józsa, Hankovics, Bigi, Seress II., Mónus, Szabados, Brán.

Az első félidőben a Törekvés lenyomul ellenfele kapuja elé és azok néhány kitörésétől eltekintve, állandóan a felpályán folyik a játék. Az Egyetértés szívósan védekezik és a Törekvésnek csak a 12-ik percben egy szabadrúgásból tud Raducziner gólt szerezni.

Félidő 1:0 a Törekvés javára.

A második félidő elején Bráhnak sikerül megközelíteni a Törekvés kapuját, de leszerelek és Róth a 11-ik percben újabb gólt szerez a Törekvésnek, de érezni, hogy nem játszanak lelkesedéssel. A 28-ik percben Róth kiáll és ez újabb iramot ad az Egyetértésnek. A 35-ik percben Seress II.-nek sikerül gólt szerezni. Az Egyetértés fölénye ettől kezdve érezhető, de újabb gólt már nem tudnak szerezni.

A mérkőzést Oravetz bíró vezette.

Vasárnap játszott még Nagyváradon a Törekvés ifj.—Egyetértés ifj. 1:1 (1:0) Egyetértés I. b.—Törekvés I. b. 2:1 (0:1) (Szövetségi díjmérkőzés.)

VIDEKI EREDMÉNYEK:

Szatmár: Sz. Törekvés—Aradi MTE 4:2 (0:1) Bíró Melchner.
Nagykaroly: Victoria—NSE 2:1 (1:0)
Kolozsvár: Kolozsvár—Arad városközi mérkőzés 1:0 (1:0) Szükségbíró Salvan Virgil.
Brassó: Jiul—BMTE 7:1 (2:0)
Arad: Kinizsi—ATE 3:3 (2:1) (A Kinizsi 7 tartálékkal állt fel.) AAC—ZsE 1:1 (1:0)
Temesvár: Unirea—Gloria CFR 2:0 (2:0)
TMTE—Politechnikum 2:0 (2:0) TAC—Rapid 4:2 (2:0)

Tisztviselőknek és munkásoknak
20% engedményt ad
DENGELEGI uri szabó
Str. Gen. Berthetot (Sal Ferenc-u) 17.

FIGYELEM!

Van szerencséd a nagyrabecsült vevő közönség szives figyelmét felhívni vászon damaszt asztalnemű, Rumburgi lennbatiszt és vászon, fehérnemű batiszt. Férfi ingzefi-
rek fehér és színes grenadinok, opál, női és férfiszövetek. Női- és férfiruha vásznak, zsebkendők, függöny és ágýterítő **TUSZOR** delain, marocain, divat grenadin, frottier és damaszt, törülköző frottier kelme és köpeny kész paplan és madrac nagy raktárunkra, melyet rendkívül olcsón bocsájtunk eladásra.

Csakis elsőrangú dr. olcsó szolid szabótt
dr. Előzetes és pontos kiszámlálás.
Kiváló tisztelott!

HAJNAL & RÓZSA

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd: Vörös ember, vigjátékujdonság. B) bérlet.

Szerda: Kacagó est. Tábori Emil vendégfelléptével: 1. Madam Dreifus. 2. Táncoz Tarr Veronika, temesvári Arany János Társaság pályadíjjal kitüntetett játék, a budapesti Andrassy-uti színház állandó műsordarabja. 3. Kié a gyerek? A bécsi Rolandbühne műsordarabja. Bérleten kívül.

Csütörtök: Kacagó est. Tábori Emil vendégfelléptével: 1. Madam Dreifus. 2. Táncoz Tarr Veronika, a temesvári Arany János Társaság pályadíjjal kitüntetett játék, a budapesti Andrassy-uti színház állandó műsordarabja. 3. Kié a gyerek? A bécsi Rolandbühne műsordarabja A) bérlet.

Péntek: Nótás kapitány, a Nótás kapitány verseny 4-ik napja. Gálfi Annus, Felhő Ervin, Kozma Hugó vendégfelléptével B) bérletben.

Szombat délután: Katonadolgoz. operettreprez, olesó helyárrakkal.

Szombat este: Lili, operettreprez, Leóvey Leó, a kolozsvári magyar színház tagjának vendégfelléptével, bérleten kívül.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Szibil, operettreprez, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Próbaházasság.

Vasárnap este fél 9 órakor: Testőrszerelme, operettujdonság, bérleten kívül.

Petrás-esték

A legnagyobb és legismertebb magyar primadonnák egyike Petrás Sári, aki külföldön is és főleg Londonban szerzett sok sikert nevének. Erdélyi vendégjátékai során Nagyváradra is ellátogatott a pompás tehetségű színésznő, akinek a tiszteletére szombaton és vasárnap este zsúfolásig telt a színház.

Szombaton Ncdbal feledhetetlenül szép és nívós zenéjű operettjében, a Lengyelvár-ben lépett fel Petrás, vasárnap este a Marinka táncosnő című szerepét játszotta el, bravúrosan fölényes képességeit megraggyogtatva. Az ámuló közönség lélekzetfogyottan figyelte bájosan egyszerű játékát, azt a lezser, ágáls és hamis páthosz nélküli színjátszást, amely kiváltképpen tulajdona ennek a nagy színésznőnek. Az elragadtatás tapsvihara zuhogt végig a nézőtérben minden egyes énekpartija, táncszáma után s amikor a Lengyelvár-ben betétként elénekelt Budapest mai slágerdalát, a Kisasszonyt, előbb magyarul, majd a ráadás követő tápsokra angolul is, a tetszésnyilvánításnak alig akart vége szakadni. A vendégjáték két estéje azokra a forró és meleg színházi előadásokra emlékeztetett, amelyekhez egyre ritkábban van szerencséje a nagyváradai publikumnak.

Különben ez alkalommal kivételesen díszesretemel a színházi ensemblé is, mely erejét össze szedve igyekezett nyelvélni a vidéki előadás temperatura különbségeit. A kiütözö lemaradás elhárítása különösen két művésznő érdeme, a Lengyelvár-ben szintén vendégként fellépő Holdi Juci és Betegh Bébi, aki a Marinka táncosnő szubrett szerepét vállalta és vitte győzelemre. Holdi Juci, aki Kassa és Pozsony dédelgetett primadonnája volt, elegáns, szép színpadi jelenség s komoly készségű kiforrott színésznő. Beszéde, játéka, énkultúra, gracióz tánc a legnagyobb színpadokra predesztinálja. Nagyváradai sikere Petrás Sári vendégjátéka mellett is több volt, mint figyelemreméltó. S a tapsok, az óvációk, amelyeket aratott, élesen és elkülönülve hangsúlyozták ki a világhírű Petrás ünnepléséből. Itt említjük meg, hogy Holdi Jucinak vasárnap délután a Nótás kapitány Hohenau hercegnőjében volt folytatásos és őszinte sikere. A mai nagyváradai színtársulat sokat nyerne színében és jelentékenyen megerősödne kvalitásaiban, ha Holdi Juci tagjai sorába szerződne.

Az állandó tagok közül Betegh Bébi úde pajzansága mellett Rohonczy Mihály férfias szépségű Iván hercege, az első estén a szépen éneklő Bihari Sándor lengyel grófja, Gróf László biztos alakítása voltak azok a kiemelkedő motívumok, amelyek sokáig emlékeztetést teszik a nagyváradai közönségnek a Petrás-estéket. (bl.)

— Vörös ember. Drégely Gábor a közönség szíjazze szerint való író. Nincsenek komplikált témái, mélyen járó gondolatai. Tisztán csak szórakoztatni akar, még pedig a maga módja szerint: a színpadi hatások jól kipróbált, könnyű eszközzeivel. És

még ezekben sem válogatós, régi trükköket úgyesen, sok rutinnal melegt föl. Néhány átvett humor, kissé erőszakolt mesészöveg, egy pár újból felöltötött típus és kész a Drégely-darabok receptje. A Vörös ember is ilyen anyagokból gyúródott és amibben a — különben mulatságos darabban — új, a viszont hihetetlen, vagy legalább is valószínűtlen. Egy elegáns világi ügy akarja szíve választottját meghódítani, hogy lángvörös parókával a fején udvarol. Ha igazán szeret a nő — így vélekedik, akkor menjen feleségül a vörös emberhez is. A esküvő megtörténik, de a nászéjszaka előtt kiderül, hogy a vörös haju ifjú férj tulajdonképpen barna legény és az asszonyka csak — egy vörös parókával — volt szerelmes. Otthagya a barnává alakult férjét, hogy később mégis csak lemondjon a tizáni vörös hajról és szent legyen a béke. Ezt a különbe gyenge, de helyzetekben mulatságos darabot a színház jó előadásban hozta ki. Jósika Mici bájos, finom és szellemes asszonyka volt. Gróf László, a vörös ember alakját az ő közvetlen egyéniségével, játékművészetének frissességével állította elő. Kedves volt Gál Piri, pompásan karakterizáló Péter Janka és a jobbák közé tartozott Bihari Nándor, Hevesi, Stoll. A közönség végeredményébe jól mulatott a darabon.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

— Vörös ember. Oszlatlan nagy sikert aratott a vasárnap délutáni premieren Drégely Gábor rendkívül bájos és tiszta humorral telített pompás vígjátéka, a Vörös ember, melynek ötletes jelenete állandó derűtség, hangos kacagás kísérte. A Vörös ember ma B) bérletben kerül színre.

— Kacagó est Tábori Emil vendégfelléptével. A magyar kabaré egyik legkedveltebb és legértékesebb művésze, Tábori Emil, két estén fog vendég szerepelni Nagyváradon. Ez a kivételes tehetségű művész, akinek neve egyformán fogalomná vált magyar színpadirodalomban s a magyar színjátszásban, három eredeti és pályadíjjal koszorúzott saját egyfelvonásosával vonul be színházunkba, hogy meghódítsa a minden szépet és művészi rajongó közönséget. Szerdán és csütörtökön este 8 óra fel Tábori mil a Csodazongora és a Kié a gyermek vigjátékokban és Táncoz Tarr Veronika pályadíjnyert megkapó életképében. Tábori Emil partner a három egyfelvonásosban H. Körösi Juci, Bea Ilona, H. Csillag Emi, Gál Piri, Nagy Berta, Stoll, Kabos, Hevesi, Sós lesznek. A szerda esti előadás bérletzűnetben megy, a csütörtöki pedig bérletben.

— A Nótás kapitány-verseny negyedik nap Országos érdeklődést váltott ki a nagyváradai színház Nótás kapitány-versenye, amelyen eddig Kolozsvár, Szatmár és Szeged színházainak legkiválóbb tagjai vettek részt és amelynek negyedik napján pénteken a főszerepeket Gálfi Annus, Kozma Hugó és Felhő Ervin fogják játszani. A Nótás kapitány-verseny pénteki estéje elé hasonló várakozás tekint a közönség, mert a vendégszereplők közül két régi kedvence is helyet foglal, akikről a publikum igen sokat vár. A többi szerepeket azok fogják játszani, akik már közel negyven előadás biztosítottak sikert ennek a népszerű operettnek. A péntek esti előadás B) bérletben megy.

Lüster — vászon
DEUTSCH POSTO-ÁRUHÁZBAN.

KEPES ELEK
orvosi kötszerész, Sas-passage 20 szám
Saját készítményű **sérvközlők, hasközlők**
speciális kötszerek, női és férfi ovszerek

Grande toilettehez nélkülözhetetlen, ideális
szabású fűzők és melltartók a
„LÉDA” fűzőszalonban
Strada Alexandrii (volt Teleki-utca) 53. I

Női pongyolák már 175 Leitől
Női kabátok 1000 Leitől
Női szövet ruhák 450 Leitől
a legszebb kivitelben.

Model áruház
Strada Vlahula (Szent János)-utca 6.

NYILTÉR

Nyul Sámuel úgy maga, mint gyermekei nevében fájdalommal tudatja, hogy a legjobb feleség, anya és nagyanya

Nyul Sámuelné

szül. Uilmann Regina

64 éves korában hosszas és kínos szenvedés után f. hó 18-án elhunyt. Temetése ma kedden délután 5 órakor lesz a Str. G. Sincai (Szmetka György-u.) 5. sz. gyászházból a velenicei orth. izr. temetőbe.

MOZI

— Elynor Glyn regénye, a „Három hét” című szentimentális dráma van ma, kedden műsoron a Dorian-filmszínházban. A férfi főszerepet a legideálisabb férfiszínész, Conrad Nagel alakítja a töle megszokott művészettel. Az előadások a Dorian-filmszínházban 5 és 7, a Dorian-Terrasseon 9 órakor kezdődnek. Kedvesztőlten idő esetén a 9 órás előadás is a Dorian-filmszínház termében lesz megtartva.

— Hogyan lesz a leányból asszony. Ma adja először az Atlantic és Apolló mozgó ezt a remek filmet, amely egy fiatal amerikai leány házassági történetét tárja elénk. Collen Moore adja a főszerepet. Közönségünknek még nem volt alkalma ezt a fiatal, alig 18—19 éves művésznőt látni, egy egészen kivételes tehetség, aki még a legadázabb irigyeit is művészetével meghódolásra készíti. Nem láttunk még ilyen teljesítményt, aninót ez a fiatal leány produkál. A legelbájozóbban játsza a szende leányt, a legtökéletesebben adja a könnyelműsége hajló házi kisasszonyt, mert úgy véli, hogy ez kell a mai férfiaknak, csak így lehet őket megfogni. Mintha saját énjé volna, amit játszik, olyan hiven adja szerepét olyannyira, hogy a férfit is, aki őt szereti, megteveszti e viselkedésével a végén, mikor a szegény leány a kimerültségtől és a sok-sok bánat és csalódástól összezerppan, ismeri meg egymást a két szerelmes ifjú és lesz egymásé.

Hirdetmény

A Cetariui községben építendő egy új állami iskola és tanítói lakás 1 tanterem, 2 szoba 2 előszoba, 2 konyha számára árverés hirdetik, 1925 május 28-ikán d. e. 11 órára a községházánál.

Az árverés az Államsszámviteli törvény 72-87 §§-ai alapján lesz megtartva. Pályázhatnak irásba foglalt, lepecsételt ajánlatok utján teljes versenyképes vállalkozók. Az ajánlatok a Cetariui jegyzőhöz vagy az építelő bizottsághoz adandók be.

Övadás az ajánlatban foglalt összeg 10%. A község fenntartja magának a jogot, hogy a versenyzők között szabadon választ tekintet nélkül az ajánlatokra.

Szöbéli ajánlat nem lesz és utóajánlat nem vétetik figyelembe. A terv és költségvetés, valamint az árverési feltételek, megtekinthetők a Cetariui-i jegyzői irodában.

Cetariui, 1925 Maiu 17.

Președințe

RUHÁKAT legolcsóbban **FEST, TISZTIT**
gallérokat és kézelőket legszébben mos és vasal

SZABÓ LÁSZLÓ

Str. Ladislau (Körös-u.) 1.

Fidk: Bazárépület Boulevard Regele Ferdinand

Értesítjük a t. hölgy-közönséget, hogy

női és férfi leher-nemű varrodánkai megnyitottuk,

elsőrendű munkaerőkkel minden igénynek megfelelő munkát pontosan és gyorsan szállítunk.

Saját

endli, aszur és gomb-lyukvarró gépekkel felszerelt műhelyünkben a legszebb munkák legjutányosabban készülnek
Horvátné és Fenyvesné
kézimunkaüzlet, Str. Teatrului (Színház-u.) 4.

Uri szabó üzletemet

a mai kor igényeinek megfelelően berendezve megnyitottam
Ugy hozott, mint saját elsőrendű anyagomból jutányos árban készítek uri ruhákat. — Elsőrendű munka.

WOLLNER, uri szabó

Strada Gojdu (volt Beüthy Ödön-utca) 29. sz. alatt.

Házhelyek

hatóságilag engedélyezve, villamos megállás mellett
eladók
12 ezer Leitől 15 ezer Leig. Egyben gyártelepre kiválóan alkalmas, vasút bevezetve. Értekezni az „Ardeal” irodában.
Főposta mellett. Telefon 203.

Szücs műhelyemet Vlahuța (Szt János)-u. 6. szám alá helyeztem át. — Mindennemű szücs és szörme munkát, alakítást és javítást, ugyszintén nyári megóvást molykár ellen a legolcsóbban vállalom.

Andrássy Miksa, szücs mester.

Eladó házhelyek.

A nagyváradi I. sz. Káptalan a városi tanács 4751—1925. számú engedélye alapján a **székesegyház mögött** ennek északi oldalán 37 db egyenként 4—500 négyzetméter **HÁZTELKÉT** 5—10 évre szóló részletfizetés mellett eladja. Az érdeklődők a feltételeket alulírottánál Str. General Berthelot (Sal Ferenc-u.) 17. május 22-től kezdve a délutáni időben 4—6 óra között megtudhatják.
Dr Imrik Gusztáv a lat. szert. káptalan főügyésze

MA

iratkozzon be a Hegedüs Hirlap-iroda kölcsönkönyvtárába, havi 40 lei az olvasási díj.

MA

kezdje meg az újdonságok olvasását, mert rendelkezésére áll minden szépirodalmi könyv, ami az utóbbi 10 évben magyar nyelven megjelent

MA

és minden nap bármelyik órában vihet kölcsönkönyvet.

BANCA AGRARA DIN ORADEA-MARE S. A.
Nagyváradi Agrár Takarékpénztár R. T.

Erdély és Regét egész területén ujonnan be-szervezett levelező hálózata alapján, **kifizetéseket, beszédéseket, utalásokat, legkedvezőbb feltételekkel gyorsan teljesít.**

Fo lalkozik a bankköllet minden ágával. Betéteket folyószámlán és könyvecskén felmondás nélkül is előnyösen kamatoztat.

Telefon: 6-14, 6-58, 6-62, 7-96.

Magán páncél-szekrények.
(Safe Deposits.)

A Biró József telepen

(Principele Mihai — Gerliczi utcai kocsihíd feljártánál) a város legszebb helyén, az alsó legszebb 10 szőlőparcella, amely villák vagy családi házak építésére igen alkalmas, most már kedvező árakban és fizetési feltételekkel is végleges eladásra kerül. Felkérem, mindazokat, kik ezen parcellák iránt már érdeklődtek vagy érdeklődnek, hogy sziveskedjenek rövid időn belül elhatározásukról értesíteni. Az esetleges építkezéshez szükséges olcsó anyagok beszerzése és víz ellátás folyamatban van. — Tisztelettel:

Biró József

Calea Dorobanților (volt Rulikovszky-ut) 8. sz. a.

Meghívó.

A Prometheus bányá- és Ipar részvénytársaság t. részvényeseit az 1925. évi május hó 27-én d. u. 4 órakor saját irodahelyiségében (Str. Saguna 2.) tartandó

rendes évi közgyűlésére

tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzleti évről és az 1924. évi mérleg előterjesztése.
  2. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
  3. A tiszta nyereség felosztása feletti határozatal.
  4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása illetve kiegészítése.
  5. Esetleges indítványok.
- Figyelmeztetés. Csak azon részvényes gyakorolhatja akár saját személyében, akár meghatalmazottja által szavazati jogát, aki részvényét az alapszabályok 13. §-a értelmében még le nem járt szelvényeivel együtt a társaság pénztáránál letétbe helyezi, 8 nappal a közgyűlés megtartása előtt.

Az igazgatóság évi jelentése, továbbá a mérleg eredménye, számla, valamint a felügyelő-bizottság jelentése irodánkban közzesszeme ki van téve és azokat a t. részvényesek a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Az igazgatóság.

Convocare.

Domnii acționarii ai Prometheus mine și industrie societate anenimă prin aceasta sunt invitați la

adunarea generală ordinară

anuală, care se va ține 27. Maiu 1925. la orele 4 d. m. in biroul central al societății (Str. Saguna 2.)

Ordinea de zi:

1. Raportul consiliului de administrație despre anul trecut de gestiune.
  2. Raportul comitetului cenzorilor, despenza consiliului de administrație și a comitetului cenzorilor.
  3. Distribuirea profitului net.
  4. Alegerea respectiv întregirea consiliului de administrație și a comitetului cenzorilor.
  5. Propuneri eventuale.
- Avertisment. Numai acei acționarii pot a exercita personal sau prin mandator dreptul lor de vot, cari își depun acțiunile dimpreuna cu cupoanele nescadente cu 8 zile înainte de ziua adunării generale la cassa societății (conform § 13 ai statutelor).
- Bilantul, raportul consiliului de administrație și al comitetului cenzorilor sunt puse spre vedere publică in biroul societății unde domnii acționari le pot privi in orele oficioase.

Consiliul de administrație.

A legkisebb hirdetés ára 30 le!

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor ára 3 le, vastag betűk 6 le

Levelézés

Aroapolásra használja az **Agri-órmet**, melytől arc-bőre szép, tiszta és tüdő lesz. — Kapható drogériákban és illatszertárakban. Főlerakat: Dina a gyógyszerár Oradea-Mare.

LAKÁS

2 szoba, konyha és egy nagy műhely helyiség kiadó. Str. Vasile Conta (Hálasz-utca) 1. sz. 1490

Kétszobás lakás központban. Háromszobás, fürdővel. Butorozott szobák, ingatlan közvetítés. Üzleti helyiségek. Balázs-nál, Str. Nic. Iorga 21. 1494

Kétszoba, konyha, előszobás uri lakás azonnal átadó. Str. I. C. Brajanu (Szaniszló-u. 22. 1505

Alkalmazás

Házvezetőnőnek ajánlunk rendes, komoly, szolid, 30 éves keresztény nő, minden munkát elvégző, jó bánásmód a fontos. — Címe Demók Márta Zalaú (Zilah), Str. Gen. Mosoiu 15. 1481H

Háztartás vezetésére vállalkozik keresztény urinó, a háztartás minden ágába járatos. Falura is megyek. Külső gazdaságba is jártas vagyok. Címek kérék a kiadóba. 1435

Volt jegyző, ki románul, magyarul és németül perfectül beszél és ír, megtehető állást keres. Ajánlatokat „Kaució” jellegre kiadónivalat továbbít. 1405

Ügyes iroda kisasszony, adminisztrációs teendőkben s pénztár kezelésben gyakorlott, elsőrendű bizonyítványai állását változtatná. Szíves megkereséseket „Gyakorlott” jellegre kiadónivalat kérék. 1469

Jegyzői teendőkben jártas, perfect románul tudó egyént keresek. Ajánlatokat „Szorgalom” jellegre kiadónivalat kérék. 1497H

Pénzeszedő óvadékkal jutalékos alkalmazást keres „Szerény igény” jellegén kiadónivalat. 1500

Fiatal mindenes szakácsnő felveszek. Amigó, Str. Ep. Ciorogariu (Uri-utca) 15., I. em. 5. 1501

Óvadékképes üzletvezető keresetlik fűszer szakmában jártas azonnali belépésre a Fugyvási helyi Hangya szövetkezetbe. Ertekezni ugyanott. 1502

Mindenes főzőnő azonnalt keres. — Dr. Jónás Emilné, Str. Ep. Pável-u. 12. I. em. 1503

Ügyes varróné anyok azonnalt felvételök. Str. Cuza Voda (Szacsavay u.) 73. Steinék. Ny

Sürgősen eladó Gen. Holban (Széles-u.) 26. számú ház azonnal elfoglalható lakás, üzlet új berendezéssel, kedvező fizetési feltételek. — Értekezni helyi ugyanott.

Adás-Vétel

Eladó ház az, szőlők, földirtokok, bérházak, magánházak, fűszerüzlet és kocsma stb. Tománánál Nilgésztelep d. u. 3-6-ig Str. Tace Ionescu (Körös-utca) 21. 1272

Eladó bérház 600 ezerleért belvárosban, 15 lakóval, nagy jövedelemmel. Emeletes ház több urilakkal központban egy-millióhatszáz ezer lei. Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-utca) 1 és fél millióért négy lakással, 6 szobás azonnal elfoglalható. Tománánál, Nilgésztelep 3-tól 6-ig Str. Tace Ionescu (Körös u.) 21. 1271

Eladó sürgősen több szoba berendezés, teljes felszereléssel és egy sarok telek. Paul Chinez Rulikovszky ut. mellett, (Aulich La-jos)-u. 1. Dorobanilor (Rulikovszky-ut) sarok. 1403

Üzleti helyiség Calea Victoria (Kolozsvári-utca) legforgalmasabb helyén előnyösen kiadó. Értekezni a déli órákban. Steier, Str. Rómer 13. 1350

2 drb fekete márványasztal, 1 drb antik facsillár, 1 szép him farkaskutya eladó. Megtekinthető: Str. Vlahuța (Szent János-u.) 28. Polonkay.

Nál ruhák, kabátok, kosztümök 300-700 leig. Olcsó gépszurozás, Pasteur (Körház-utca) 47., I. em. Kézimunkák, gobelinek, filék, horgolások, himzések, kelin, szmírna olcsón. Str. Podgoria si Simala (Nilgésztelep 100-62. — Schwarcz-ház. (Redülőhid-nál.) 1401

Irodahelyiségek kiadók központban, Kirschner és társa Rt. Piața Mihai Viteazul (Nagyipiac-tér). 1474H

Műhelynek (raktárnak) megfelelő helyiség, ipari villanyáram vezetékekkel felszerelve azonnal kiadó. Cim Calea Victoriei (Kolozsvári-utca 14. hirtelaj-donos. 1486

Tetőfedésre alkalmas elsőosztályú n. d. nagyobb mennyiségben eladó. Salfány Zsigmond, Diósg. 1493

Str. Ötletia (Csengeri) No 23. sz. ház malomipari üzemmel, szép nagy telekkel eladó vagy bérbeadó, esetleg az üzemhez társ keresetlik. 1454

Sürgősen eladó egy félhosszú bécsi gyártmányú, jókarban lévő zongora 20.000 Leért. Cim Strada Pasteur (Körház-utca) 4. 1465

Csepőfogó, négyes mazán-állót veszek, Barna Irén Madarász, posta Salonta. 1504

Str. Pasteur (Körház-ut-cán) két szoba, melléképületekkel július hó 15-re beköltözhető. 75.000 leuért tele lefektetés. mellett eladó. Értekezni Tátray Kálmán ügyvédnél lehet. Str. Ep. Ciorogariu (Uri-utca) 15. sz. 1471

Háló és ebédlő butor eladó. Str. Mánástiri (Zárda utca) I. emelet. 1495

Vásárlók
butorokat, szőnyegeket teljes lak- és iroda berendezéseket, Wertheim kasszát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeket stb. Meghívásra házhoz megyünk.

Frenkel és fia
Butor, szőnyeg és régiség kereskedők Str. General Moșoiu (Mezey Mihály-utca) 10.

Ha fürdőre vagy külföldre utazik
Aszódinál vásároljon

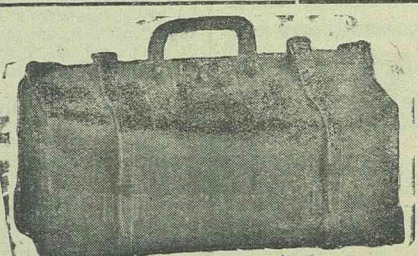

málnaszörpöt, gyógy-akác-mézét, szalámit, vaját, szardíniát, finom friss csokoládé-bonbonokat. Fűszer- és csemegeosztályom havi bevásárlásnál nagybani árat számít. 8-féle zama'tu pörkölt kávéim utánózhatalnak

Aszódinál

Európa bélyeggyűjtemény
eladandó
Beer Henrik
Brașov, Str. Castelului 134.

Meinl pergelt kávé
naponta friss érkezik a **WURST** céghez, Bul. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut)

A nagyváradai bőrdárn és táskagyár
Str. Cuza Voda (Szacsavai-utca) 18. sz. alatti

Összes gyártmányai detailban is gyári árak mellett kaphatók.

Remélem
tudja már, hogy a Pannoniában **vízmozlat**
DEUTSCH a futár
Ütveleket elintéz.

Borhoz csak ásványvizet igyék!
A természetes szénsavas erősen vastartalmú **LIPPAFÜREDI** ásvány és borviz, tít és gyógyít. Egy házról se hiányozzék kérjen mindenütt

azonnal „**Apolló**” ásvány- és borvizet. Gyomorbetegék **vérszegények** és lábadozóknál nélkülözhetetlen. Orvosok által ajánlva

Kapható minden jobb életterem és fűszerkereskedésben
Főlerakat: „Mercur” vállalat Strada General Moșoiu No. 7. — Telefon 2-21.

Négy szép leanderia eladó. Str. Mo'dova (Kál-vária u.) 21. szám alatt. 1479

Egy gyönyörű hencser, két szép fotel, egy komplett ebédlő, egy szép vasgép, kétajtós szekrény, egy gyönyörű ebédő divány tűkörel, asztal könyvek, képek, konyha kredenc. Özv. Swartzenál Str. Densușianu (Jókai-utca) 12. 1470

Házakat, lakásokat, butorozott szobákat, pénzt betáblázásra, kézi agra, — szőlőket előnyösen közvetít Szántó Sándor ügynök, Piața Unirii (Sz. László-tér) 5. 1475H

Complete Mikszáth díszkötésben (összes művei) olcsón eladó a Hegedűs Hirlapirodában. 1408

Központban berendezett fényképezési műtermen átadó. Cim a kiadóban. 1449

Eladó helyben üzemben lévő 8 lóerős őrlő malom 3 szobás lakással, kerttel, 500 ezer Lei. Weisz Gizi, Str. Matei Basarab (Nyomda-utca) 4. 1461

Eladó 196 beköltözhető házak olcsón, kedvező fizetéssel, szőlők, lakások, üzletek, Weisz Gizi, Str. Matei Basarab (Nyomda-utca) 4. 1460

Eladó Str. Ciorogariu (Uri-utca) elején modern parkettás szoba, konyha, mellék helyiség, utcai lakás. Weisz Gizi, Str. Matei Basarab (Nyomda utca) 4. 1459

Eladó alig használt finom sálboa jutányos áron. — Megtekinthető Ardeal ügy-nökség Episc. Ciorogariu (Uri)-utca főposta mellett. 1215

Öres ládákat mindenféle nagyságban vásárolunk Florensz mérleggyár. Telefon 15-71. 1499H

Kitűnő forga'mu uri-díval-áru üzlet felelőre Satoru-nen a Piața Bratlanun előnyös feltételek mellett azonnal átadó. Felvilágosításokat ad dr. Borgida József ügyvéd, Satumare. 1493

Házak eladók. Házeladás megbízásokat vállalkunk. — Kölosönöket megszerzünk. Magánpénzeiket jutalékkal kihielyezünk. Adásvételi Rt. Parcul Traian 12. Ertesztés délután. 405

Külföld

Grosinger Etelka divatszalonjában elegáns tavaszi és nyári ruhák készítenek. Str. Saguna (Kapucins-utca) 5., földszint. 1425

Buourestibé utazom jövőhéten. Bármiféle megbízást ellátalak. Erdeklied helni: Róoznál, Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi ut) 35/c este 7 után. 1499

Zongora hangolások és javításokat ellátalak, hívásra vidékre is megy a Katholikus hangverseny hangolója: O. áh Imre, Strada Nic. Zsigja (Lu' ács György utca) 35. 1482

Pilissé és gouvvré munkák nagyon olcsón készítenek Str. Alexandri (Teleky-u.) 22., kapuval szemben. Ny

Román-Magyar Magyar-Román
Ghetle szótár eladó a Hegedűs Hirlap-irodában.

ÓRÁK
ékszerek eladása, szak-szerelt javítása a leg-komplikáltabbig
TIIZAY-nál
Alexandri (Teleky)-u. 9. jutányos árak. Preciz munka

Jól menő üzletre tehet szert, ha **vásárol**
sablonokat
Guttmann E.-nél
Zárda-utca 2 sz., hol előrajzolást és perforálást is vállallnak

Egy kis gőzkazán
eladó. Prom. Eminescu (Ezr. Emléktér) 16. sz. Gummijavitó műhely.

Butorok
gyári áron kaphatók a legfinomabbtól, a legolcsóbbig
Steiner bulorgyárosnál
Avr. J. (Kossuth) utca volt Farsagó börtület

Okli. mérnök
39 éves, némi tőkével, állást keres, mint részes mér-nök, esetleg mint társ az iparban Vincens 7. Spiru Gheorghiu, Bukarest.